

VŠEM NAŠIM ČTENÁŘŮM PŘEJEME HEZKÉ, POHODOVÉ LÉTO!

BRNĚNSKÝ LEVICOVÝ OBČASNÍK



ECHO

www.kscm-brno.cz • www.facebook.com/kscmbrno • ročník 27 • číslo 6 • 14. června 2018

BRNO PATŘÍ NÁM VŠEM!

PRIORITY VOLEBNÍHO PROGRAMU

- ☐ Nový Územní plán města Brna.
- ☐ Konec klientelismu, protekcionismu, korupce, užívání dvojího metru, byrokracie, zbytečných administrativních úkolů a papírování v samosprávných orgánech i v zařízeních města.
- ☐ Přímé rozhodování občana o použití části rozpočtu - participativní rozpočet.
- ☐ Výstavba obecních a družstevních bytů dostupných mladým rodinám.
- ☐ Nájemné v obecních bytech stanovíme na základě ekonomicky zdůvodněných parametrů (aktuálně maximálně 67,- Kč/m²), dostupné bydlení pro seniory starší 70 let (nájemné do výše 35,- Kč/m²).
- ☐ Razantnější rozvoj a zvýšený podíl městské hromadné dopravy.
- ☐ Zavedení bezplatného jízdného pro seniory, jako první fázi všeobecného bezplatného jízdného.



Martin Říha
kandidát na primátora města Brna



s podporou:
SEMANOVCI
BRNO PŘÍZVUK

Brno patří nám všem

- Dostupné bydlení
- Doprava bez kolapsů
- Hokejové MS v roce 2023 v nové hale

Více info na www.kscm-brno.cz

- ☐ Možnosti pro bezplatný pobyt a stravování dětí ve školkách.
- ☐ Uspořádání MS v ledním hokeji v roce 2023 v nové víceúčelové hale.
- ☐ Výstavba nového fotbalového stadionu.
- ☐ Posílení činnosti Městské policie.
- ☐ Podpora občanským spolkům.

NAŠI KANDIDÁTI

1. Martin Říha
2. JUDr. Helena Sýkorová
3. Ing. Václav Fišer
4. Oldřich Duchoň
5. Mgr. Vilém Ožana
6. Petr Koš
7. Jana Fialová
8. Jiří Hráček
9. Pavel Valach
10. Ing. Markéta Dohnalová

(První desítka kandidátní listiny)

Komise ideově výchovné práce MěV KSČM v Brně

zve na **DISKUSNÍ ČTVRTEK**,

který se uskuteční **21. června 2018 v 17 hodin** na MěV KSČM v Brně, Křenová 67, zasedací místnost ve 2. poschodí.

Téma: **KOMUNÁLNÍ VOLBY 2018.**

K diskusi bude připravena první šestice kandidátů, navrhaných do Zastupitelstva města Brna.



Náše národy hranice nerozdělí...



TVRDONICE 2018



28. setkání občanů a mládeže na moravsko-slovenském pomezí u příležitosti

73. výročí osvobození Československa

74. výročí & SNP

Sobota 25. srpna od 12 hodin (Národopisný areál)

MALÉ ZAMYŠLENÍ ALEŠE RŮČKY NAD POSTUPEM NAPLŇOVÁNÍ SJEZDOVÝCH ZÁVĚRŮ

V minulém čísle Echa jsem v informaci o jednání X. sjezdu strany mimo jiné uvedl, že se k průběhu a závěrům sjezdového jednání ještě vrátím. Svůj slib naplňuji i tímto příspěvkem, předpokládám ne posledním k tomuto tématu.

Dnes bych se chtěl zabývat úvahami, které jsou často slyšet, totiž že sjezd nic nevyřešil, šlo o zbytečné jednání, v takové straně já nebudu. Říkají to především Ti, kteří nejsou spokojeni s výsledkem volby nejvyšších funkcí strany. Spokojeni nejsou proto, že ve volbách nezvítězili jejich kandidáti – a odtud tedy i tvrzení, že sjezd nic nevyřešil. Jak už jsem uvedl minule, výsledek voleb byl skutečně velice těsný, to však není důvod k uvedení tvrzení, a tím méně je to důvod, jak někteří členové uvádějí, k vystoupení ze strany. Vždyť určitá změna zde byla – ve volbě místopředsedů strany (i když někdo měl tuto změnu spojení s jinými jmény). Těsný výsledek voleb vedení strany, především předsedy, však ukázal jednu důležitou skutečnost. Skutečnost, že strana prostřednictvím jednání výročních členských schůzí, okresních a krajských konferencí nedokázala vygenerovat takové osobnosti, na nichž by se shodla převážná většina členské základny. Tato skutečnost je jedním z jednoznačných výstupů sjezdového jednání. Je třeba ji přijmout a na zvolených funkcích bude, aby členy přesvědčili, že jejich zvolení bylo správné. Zdůrazňuji, že výsledek sjezdových voleb je třeba respektovat, současně je však třeba vyžadovat po vedení strany vytváření podmínek pro realizaci sjezdových závěrů v podmínkách jednotlivých krajských a okresních organizací i samotných základních organizací.

Připomeňme si ve stručnosti jaké závěry sjezd přijal. Za zásadní výstup X. sjezdu je, dle mého názoru, třeba považovat dva úkoly: 1) Zpracovat aktualizaci programu KSČM a projednat ji na celostraničské konferenci KSČM (zodpovídá: předseda ÚV KSČM) a 2) Svolat celostraničskou konferenci k řešení vnitrostraničských otázek KSČM včetně ekonomiky strany (zodpovídá: 1. místopředseda ÚV KSČM). Termín pro splnění obou úkolů byl stanoven na červen 2019, aby se touto problematikou mohly zabývat VČS a konference v roce 2020. Předsedovi ÚV bylo rovněž uloženo zpracovat krátkodobý politický program KSČM a ekono-

mickou analýzu hospodaření strany do XI. sjezdu strany s termínem srpen 2018. Netřeba zdůrazňovat, že z hlediska další perspektivy života strany jde o zcela zásadní úkoly. Zmíněné tvrzení, že sjezdové jednání bylo zbytečné se tak ukazuje jako zcela liché a čteny, kteří z tohoto důvodu uvažují o ukončení svého členství v KSČM usvědčuje z neochoty podílet se na další práci strany, což lze označit i jako určitou formu zbabělosti.

Ačkoliv sjezd přímo neuložil krajským a okresním výborům stanovit vlastní podíl na plnění sjezdových závěrů, náš brněnský městský výbor se touto otázkou zabýval na svém červnovém zasedání s cílem stanovení konkrétního podílu brněnské městské organizace strany při naplňování hlavních úkolů strany v jednotlivých oblastech práce, tak jak byly předloženy ve zprávách jednotlivých místopředsedů. Mimochodem, tyto zprávy, a tedy i v nich obsažené úkoly sjezd neschvaloval, ale pouze vzal na vědomí. Určitým vodítkem ke stanovení našeho podílu na plnění sjezdových závěrů a úkolů se mohl stát materiál Harmonogram rozpracování hlavních úkolů strany do XI. sjezdu KSČM prostřednictvím celostraničských konferencí KSČM, který měl předseda ÚV předložit 2. zasedání ÚV, což se ovšem nestalo. Do programu 3. zasedání tak byl zařazen přímo bod Aktuální úkoly strany po X. sjezdu KSČM (Rozpracování závěrů X. sjezdu KSČM.). Vzpomenutý materiál MěV tak nemůže reagovat na případný celostraničsky koordinovaný postup při naplňování hlavních úkolů strany do XI. sjezdu. Materiál MěV stanovil postup městské organizace v přípravě na obě jmenované konference v souladu s realizací hlavních úkolů a promítnutí tohoto postupu do plánů práce orgánů MěV a ZO na jednotlivá pololetí.

V nejbližším období jsou tedy před námi 3 základní a rozhodující úkoly, týkající se každého z nás. Jde o osobní podíl každého člena a každé ZO na přípravě komunálních voleb a na přípravě obou zmíněných celostraničských konferencí. Není třeba čekat na pokyny z vyšších stranických orgánů, což se týká především přípravy konferencí. S návrhy a náměty je třeba přicházet již nyní s cílem rozvinutí všeobecné diskuse. Diskuse, která brněnské komunisty sjednotí pro prosazování připravovaného obsahu těchto konferencí. K tomu podrobněji příště.

BRNO ZAHÁJIL O INFORMAČNÍ KAMPAŇ O PŘÍPRAVĚ DŮLEŽITÝCH PROJEKTŮ

Za půl roku do komunálních voleb se představitelům brněnského magistrátu už asi nepodaří postavit slíbené sportovní stadiony, Janáčkovo kulturní centrum a další velké stavby. Proto alespoň organizují rozsáhlou informační kampaň o připravovaných strategických projektech moravské metropole. Do jejich přípravy se snaží vtáhnout veřejnost.

Kampaní plné nadsázky a humoru se snaží pozvat obyvatele i návštěvníky Brna soutěživou logickou zábavnou formou do míst, která se v příštích letech promění uskutečněním velkých investic. Tedy do lokalit, na kterých se budou stavět díla za miliardy korun. Přitom letošní jarní a podzimní část informační kampaně přijde radnici, potažmo daňové poplatníky na 1,9 milionu korun. Kampaň je postavena na šifrovacích hrách. Do nich se v úvodní den řešitelsky zapojili i brněnský

primátor Petr Vokřál, jeho investiční náměstek Richard Mrázek a generální ředitel Dopravního podniku města Brna Miloš Havránek. Ke hře je třeba mít po ruce také chytrý mobil, tužku a nůžky.

V jarní části kampaně představili organizátoři soutěžícím skupinám zájemců od 5. dubna do finále 3. června čtyři velké strategické projekty, důležité pro rozvoj města. První z nich má start u Café Práh vedle Galerie Vaňkovka a provází zájemce terénem v místě přestavby ulice Plotní, do které se po rekonstrukci všech podzemních inženýrských sítí přesune z ulice Dorných tramvajové těleso. „Šalina“ se tím přisune k autobusovému a budoucímu hlavnímu vlakovému nádraží. Další významné projekty se představily v asi čtrnáctidenních intervalech. Týkají se např. nového sportovního vyžití, otevíření a oživení zanedbaných prostor či řešení gordických dopravních uzlů v Brně. Podrob-

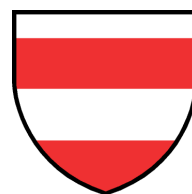
nosti jsou na webu:

kopemzabrno.cz.

Protože Brno je studentské, jen vysoké školy zde navštěvuje přes 80 000 mladých lidí, pořadatelé očekávali, že soutěžní týmy složí právě studující.

Martin Říha, předseda Městského výboru KSČM a předseda klubu brněnských komunistických zastupitelů stav okomentoval: „Tak jako po celé současné volební období zůstává i nyní vedení magistrátu jen u slibů a vizí. Při příjmu o dvě miliardy korun větším, než dříve, není v Brně vidět žádná uskutečněná změna k lepšímu. Volič by si to měl uvědomit až půjde k urnám a dát hlas opravdu těm, kteří skutečně chtějí udělat Brno moderní a pro občana příjemnější. Informační kampaně to jistě nevytrhnou, je to jen PR či vylepšenou pověst před volbami,“ dodal

(vž)



Tisková zpráva ze dne 16. května 2018

Jako vždy i květnové zasedání Zastupitelstva města Brna (ZMB) nebylo zahájeno přesně v 8:00 hod. Počáteční zpoždění chtěl primátor Vokrál (ANO) dohnat hned při projednávání prvních bodů z připraveného stotřicetibodového programu.

Netušil, že mu to zkomplikují již občané z Červeného kopce, několikrát se vracející ke kauze přestěhování obyvatel ubytovny Sámalova do nedávno vystěhované a k rekonstrukci připravované léčebny dlouhodobě nemocných (LDN). Zde odkazujeme na naši již dříve zveřejněnou tiskovou zprávu, v níž konstatujeme, že statutární město Brno není na tyto „krizové“ situace vůbec připraveno (což tvrdíme po celé období). To byl také přítomným občanům pan primátor nucen přiznat.

Následovali body týkající se transformace městských společností do jedné vlastnické společnosti koncernového typu. Při schvalování jejich individuální vlastnické politiky jsme se zdrželi souhlasu. Přímo nesouhlas jsme pak vyjádřili při schvalování návrhu závěrečného účtu města za rok 2017, v němž jednak vedení města přiznalo, že proti schválenému rozpočtu během roku nezvládneme utratit peníze vybrané navíc.

Po dopolední přestávce došlo na očekávané kontroverzní bod s názvem Návrh strategické a programové části Strategie kultury a kreativních odvětví (dále jen Strategie). Návrh předložený náměstkem M. Hollanem (Žít Brno) ve svém vystoupení od A až do Z rozcupovala K. Hofmannová, bývalá zastupitelka za Žít Brno, dnes bez politické příslušnosti. Opět se tak prokázala manažerská nevyzrálость a nekušeňost náměstka M. Hollana a to i v jeho dominantní oblasti kultury.

My, zastupitelé klubu KSČM, jsme vyjádřením svého předsedy jasně řekli, proč nesouhlasíme a nehlasujeme pro tak připravený dokument. Ze Strategie totiž zřetelně vyplývá, že stávající vedení města do budoucna jednoznačně preferuje svou podporu „nezřízované“ kultuře před vlastními kulturními příspěvkovými organizacemi města a jejich rozvojem (viz snaha o změnu jejich právní formy, jako pokus o hledání náhradních zdrojů pro jejich financování). Dále je možno zmínit nezáměr pana náměstka o celou oblast památkové péče (ve Strategii zcela pominuta), přitom celá řada městských kulturních organizací sídlí v památkově chráněných objektech, případně takové objekty spravuje (Janáčkovo divadlo, Mahenovo divadlo, Reduta, hrad Špilberk, vila Tugendhat, Dům pánů z Kunštátu). Nejasné také bylo, co po celé 4 roky práce na tomto dokumentu pan náměstek a jeho zpracovatelští kolektiv dělali a kolik že tento do-

kument vlastně stál? Na to se budeme muset ještě ptát!

Bod 123 jednacího programu ZMB se vracel ke kauze Ponava (majetkové vypořádání území spojené s rekonstrukcí fotbalového stadionu Za Lužánkami), která je pro Brňany celovečerním příběhem *Jak dědeček měnil, až vyměnil*. Po suchých konstatováních, co město již v kauze učinilo, nám na stole přistála předžalobní výzva od pana Procházky. To spolu s naším dlouhodobým opozičním tlakem zřejmě vedení města donutilo k předložení návrhu, že v tomto příběhu se již budeme bavit jen o peněžní transakci místo směny za významné městské budovy. Spolu s tím jsme ale byli tlačeni k souhlasu s rozhodčím řízením, v čem ale my nevidíme mnoho pozitivního. Ba spíše naopak, protože ani dvoustupňové rozhodčí řízení nemusí přinést pro město kýžený kladný výsledek řešení. Na příští zastupitelstvo proto Rada města Brna přijde s podrobnější roz-

pracovaným návrhem. Věřme, že při tom bude jednáno i s opozicí.

A aby to nebylo málo, tak si v pauze Rada města Brna stihla mimořádné jednání, po němž nám na stůl přistály další materiály ke schválení s vysvětlením, že se jedná jen o technické - výměny zástupců města na valných hromadách společností s majetkovou účastí města! Nějak při tom městští radní zapomněli sdělit, že v případě Brněnských vodovodů a kanalizací, a. s., budou navrhovat úpravu stanov. Takovou záležitost pochopitelně nestuduje sebelepší zastupitel za pět minut a ještě při hlasování. Ale i takto tedy lze pojmout proklamovanou transparentnost každým coulem.

Helena Sýkorová, Daniel Borecký, Jiří Hráček a Martin Říha za Klub KSČM v ZMB

DÁME MĚSTO DO POŘÁDKU,

tak znělo heslo hnutí Ano 2011 před minulými komunálními volbami. Současná koalice v čele s hnutím Ano 2011 však udělala v Brně ještě větší chaos než jsme čekali. I občané již vědí, že ze zábavy město žít nemůže. V běžném životě trápí občana města problémy s parkováním, kolabující doprava je brána jako každodenní kolorit. Slyšeli jsme mnoho slibů, např. o stadionech, žel zůstalo jen u slibů. Vlastní realizace volebního programu zmiňovaných členů koalice zůstala jen na papíře. Důvodem může být absence programového prohlášení, dokumentu námi důsledně po celé funkční období požadovaném. Přípravou různých studií a vizí, které stály nemalé prostředky daňových poplatníků, se určitě nic nepostaví. Prosperují z toho jen různé neziskovky. Každý z nás má možnost vidět, co se v době od posledních komunálních voleb postavilo, opravilo zrekonstruovalo. Je toho dost, žel jde o akce připravené bývalým zastupitelstvem. A každý si to může srovnat s předchozím volebním obdobím při vědomí, že dnes má město k dispozici o 2 miliardy korun více.

Důvodem může být pochopitelně určitá neodbornost těch, kteří převzali řízení města, při neochotě naslouchat názorům odborníků. Příklad hnutí Žít Brno dokládá i zjevnou nekompetentnost koaličních partnerů. Jistě, v poslední době například významně vzrostly práce na opravách ulic ve městě. Tak významně, že se městem nedá normálně projet. Nějak se zapomnělo, že opravy je nutno provádět takovým způsobem, aby doprava aspoň

trochu fungovala. Občanům nemůže stačit přebírání mezinárodních cen za projekty typu Rapid Re-Housing (mimo chodem, přidělování bytů a začleňování lidí jde zajistit i jinak a hlavně levněji). Stejně tak jim těžko může stačit, když jim dnes radnice ukazuje co by v Brně chtěla v příštím období udělat, místo aby se pochlubila, co skutečně pro zkvalitnění jejich života udělala. Občané totiž očekávají město opravené a funkční, pak teprve vytváření vizí.

Projednávání závěrečného účtu tato slova jen potvrzuje. Koalice neumí, (i když pro některé umí) spotřebovat a investovat prostředky daňových poplatníků určené ke zkvalitnění života v městě Brně. Jak dokládá materiál Zastupitelstvu města Brna ke schválení - Návrh závěrečného účtu statutárního města Brna za rok 2017, výdaje byly upraveny na 15,3 mld. a skutečné plnění činilo 12,7 mld., tzn. plnění na 83,2 %. Samostatnou otázkou je plnění kapitálových výdajů. Celkový objem nedočerpaných kapitálových výdajů dosáhl 1,37 mld. Kč. Poklesly nejvíce výdaje na dopravu a to o 41 mil. Kč. I když sice vzrostly kapitálové výdaje o víc jak půl miliardy, dohánění na poslední chvíli před volbami ničemu nepomůže a přináší to výše zmiňovaný chaos. I to snad vypovídá o skutečném stavu města.

Je starou pravdou, že sliby se nic neudělá. Na rozdíl od končící koalice však slibujeme, že budeme pracovat pro občany a naše město, vždyť Brno patří všem. Dejte nám důvěru a ukážeme Vám, že to umíme! MěV KSČM v Brně



OKUPACE SOVĚTSKÝM SVAZEM OD SRPNA 1968

To bude v srpnu 2018 velkým protikomunistickým a protisovětským soustem pro většinu televizních a rozhlasových pořadů, pro časopisy i deníky. Co předcházelo, o tom dosud nebylo uvedeno skoro nic.

Např. o IV. sjezdu Svazu československých spisovatelů v červnu 1967 – nic lidského u nás nebylo vyřešeno – povídali L. Vaculík, P. Kohout, M. Kundera, I. Klíma; o zasedání ÚV KSČ koncem roku 1967 a na počátku ledna 1968, kdy po ostré kritice A. Novotného byl do čela vedení zvolen A. Dubček.

Začalo období náprav těch nesprávných metod řízení společenských procesů a snah nastolit „socialismus s lidskou tváří“, jehož symbolem se stal právě A. Dubček. Po zrušení cenzury vzala média další vývoj do svých rukou. Stačí si připomenout záplavu statí, článků, rozhovorů uvedených v časopisech – v Literárních listech, v Reportérově, ve Studentovi, v denících – v Mladé frontě, v Práci, ve Svobodném slově apod. Vše směřovalo proti dosavadní politice KSČ, Národní fronty, proti existenci Lidových milicí, Varšavské smlouvy s voláním, abychom z ní vystoupili a vyhlásili neutralitu.

V souvislosti s konferencemi KSČ média „kádrovala“, požadovala nezvolení dosavadních funkcionářů strany ve prospěch těch „progresivních“. Pod tlakem nakonec Antonín Novotný odstoupil z funkce prezidenta republiky a 30. břez-

na nastoupil do této funkce armádní generál Ludvík Svoboda. Opožděně byla uveřejněna podrobná informace o jednáních ÚV KSČ na rozhraní 1967/1968 a Akční program KSČ, jehož opatření byla jen obtížně uskutečňována pod „dozorem“ médií. Na zasedáních ÚV KSČ byla sice kritizována aktivizace sil nepřejících dosavadnímu vývoji společnosti, např. Klub angažovaných nestraníků, K 231, snahy obnovit sociální demokracii, tržní prvky do ekonomiky, ale od slov k činům roztržštěné vedení KSČ na stoupence a odpůrce tzv. Pražského jara se projevovalo v neschopnosti řešit danou situaci.

Jen těžko lze vyjmenovat jednání A. Dubčeka a dalších z vedení KSČ s Brežněvem, Živkovem, Gomulkou, Ulbrichem a Kádárem o dění u nás. Z jejich úst, z pořadů a tiskovin ze zemí, kde byli u moci, se stále víc objevovaly obavy o další vývoj u nás s vyvrcholením, že u nás stále zřetelněji hrozí kontrarevoluce. Po několikaletém varování L. I. Brežněva určené A. Dubčekovi, naposled 13. a 17. srpna, vojska Varšavské smlouvy v nevídané síle vstoupila 21. srpna na naše území. Je dost materiálů vrátit se k událostem let 1967/1968, učiníme tak.

Karel Janiš

Zasedal ÚV KSČM

V úvodním projevu na zasedání ÚV KSČM 12. května 2018 předseda ÚV KSČM Vojtěch Filip řekl, že jde o posouzení současné politické situace a práce vyjednávacího týmu o vládě a o postupu, který by vedl k co nejlepšímu výsledku pro KSČM. Krátce se zmínil o stále bližší hrozbě válečného konfliktu vzhledem k dramaticky se zhoršující situaci na Středním východě, když USA jednostranně vypověděly jadernou dohodu s Iránem. Za pozitivní trend považuje uklidnění na Korejském poloostrově. Připomněl, že v zahraniční politice má KSČM největší rozpor s hnutím ANO i s ČSSD a s ODS, TOP 09 nebo s KDU-ČSL, které vždy představovaly naši nesuverenitu a podřízení se zájmům USA nebo SRN, případně EU a NATO.

Předseda ÚV KSČM uvedl, že se do programového prohlášení vlády podařilo prosadit mnoho z programu KSČM v oblasti sociální, ekonomické, zdravotní či životního prostředí. Zdůraznil, že KSČM nebude stát v opozici vůči hnutí ANO ve stejné frontě jako ODS, TOP 09 a všechny ostatní strany a soupeřit, kdo bude mít větší možnost své opoziční názory mediálně uplatnit. KSČM nebude ani vládní stranou, ale bude stranou, která ponese odpovědnost za to, že vznikne vláda, která bude mít důvěru Poslanecké sněmovny P. ČR. Nevyvolá předčasné volby a lidé budou vědět, že má schopnost vyjednávat a uspět v kompromisu o realizaci programu, pro který KSČM volili. V připravovaném písemném dokumentu pro jednání s hnutím ANO se KSČM zavazuje pouze ke kroku, aby vláda vznikla, že bude vládu tolerovat, nebude navrhopvat svolání schůze k vyslovení nedůvěry vládě, bude předkládat vlastní návrhy zákonů podle volebního programu KSČM. Bude však nutno brát ohled na dalšího, třetího partnera, který je k jednání nezbytný, aby vláda vůbec důvěru získala. Předseda ÚV KSČM doporučil po tolika letech v opozici navázat na pracovní úsilí těch, kteří vybudovali naši zemi a začali znovu budovat náš stát a tak skončit s jeho devastací.

ÚV KSČM schválil stanovisko k aktuální politické situaci, v němž shrnul postoj KSČM k jednání o vládě v kompromisu Programového prohlášení a toleranci vládě. Upozornil, že pokud bude vláda prosazovat navyšování účasti v zahraničních misích ČR, nebude tolerance této vlády ze strany KSČM možná. Na řadě je ČSSD se svým referendem. Za možné předčasné volby ponese odpovědnost strany neschopné konstruktivního jednání a rozumného kompromisu. KSČM je připravena i na tuto variantu.

Haló noviny 14. května 2018 uveřejnily komplexní informaci o jednání ÚV KSČM.

Karel Janiš

Už 10 let žije ve vzpomínkách

soudruh RSDr. Zdeněk Procházka, „Prochor“, jak jsme mu říkali.

Rodák z Pozdatína na třebečském okrese, kde se 4. prosince 1940 narodil, po osmiletce ve Znojmě a střední zemědělské technické škole ve Znojmě pracoval jako zemědělský technik-agronom v Prosiměřicích v tamějším zemědělském podniku.

Od roku 1962 začal působit v ČSM, později v SSM, nejdříve na OV ve Znojmě, následně ve vedení JmKV v Brně odkud přešel do funkce náměstka Jihomoravského podniku služeb mládeže. Od roku 1981 byl politickým pracovníkem, nejprve měl na MěV KSČ v Brně na starosti organizace Národní fronty a národní výbory, poté byl předsedou Obv. výboru Brno I. a nato ve stejné funkci na ObV KSČ Brno IV.

Po listopadu 1989 se situace pro naši stranu podstatně změnila, počet členů klesl na pětinu, stranické organizace byly „vyhnány“ z pracovišť, velké závody se staly obětí privatizace i „tunelování“, jak se decentně hovoří o rozdělení „strategickým partnerům“ většinou ze zahraničí s cílem zlikvidovat jim konkurenci, viz osudy První brněnské, Královopolské strojírny, Zbrojovky a textilních závodů. Nevybíravé útoky na minulou i současnou politiku strany byly na denním pořádku. A v této době se soudruh Procházka stal tajemníkem MěV KSČM v Brně. S jemu vlastní důkladností a pečlivostí připravoval

val porady předsedů MfV a ZO KSČM, městské konference, celoměstské akce, účast KSČM na volbách všeho druhu.

Pečoval o pravidelnou činnost sekretariátu MěV KSČM. Jeho systematická práce podstatně ovlivnila činnost orgánů a organizací KSČM a byla náležitě oceňována delegáty městské stranické organizace.

Proto se delegáti této konference 29. května 1995 jen těžko smířovali se zprávou, že soudruh Procházka ze zdravotních důvodů odchází z funkcí na MěV KSČM. Při této příležitosti řekl, že vychází-li ze zkušeností z dlouholeté politické práce, jsou lidé takoví, jací jsou a ne takoví, jaké si přejeme mít, že si vždy vážil toho, kdo dokázal v konkrétní práci konkrétně zabrat a že mluvkové se od něho lehce poznají. Popřál městské organizaci strany, aby se jich dokázala zbavit a aby zůstali jen lidé činů, kterým je jasná strategie strany a v potřebnou chvíli umí zvolit potřebnou taktiku. Vyzval všechny přítomné, aby se nekopali vzájemně kvůli jinému názoru, když do nás kope spousta jiných zvenčí.

Soudruh Zdeněk Procházka vydechl naposled 21. června 2008 a žije v naší paměti jako příkladný stranický funkcionář i se vzkazy, které neztrácejí svůj význam.

Karel Janiš

OČEKÁVANÝ X. SJEZD KSČM UŽ PROBĚHL

Přesně týden před ním, 14. dubna 2018, uveřejnily Lidové noviny obsahem stať s titulkem *Z revoluční vize nic KSČM nezbylo*, v níž se historik Michal Kopeček (1974) pokouší odpovědět na otázky: Jak to, že téměř po 30 letech komunisté stále žijí a zda má KSČM před sebou další desetiletí? A uvádí, že v KSČM zůstalo mnoho minulosti a málo budoucnosti, což je opak toho, co původně Marx a Engels předpovídali, beztržní společnost. V KSČM z této vize zůstala jen silná historická identita spjatá s režimem před rokem 1989 i sepětí s historií KSČM jako protestní a protirestaurační strany. Autor připomíná reformistickou strategii Jiřího Svobody a po ní realističtější strategii Grebeníčkova vedení. Autor stati vidí velký rozdíl mezi KSČ a KSČM. Páteří režimu a státostranou byla KSČ, v níž byla značná část aktivních obyvatel. Po roce 1989 ji zasáhl obrovský odliv „věřících komunistů“. Z KSČM se stala protestní antirežimní strana, v níž zůstali jen věrní straníci.

A charakter protestní strany zajistil komunistům místo na slunci, protože antisystémové hlasy se potřebují nějak vyjádřit. Dnes je to přibližuje k ostatním anti-liberálním silám, které ovšem chtějí jet na jiném prostředku, než je unavená komunistická herka. Strana prý dokázala dlouho přežít, ale autorovi úvahy se nezdá, že by byla s to nabídnout skutečnou politickou obrodnu či aspoň protestní vizi té části české společnosti, jež si přeje systémovou změnu. A i když antikomunismus dnes není plodným postojem, může mít nadále překvapivou sílu, ukázalo se to při demonstracích proti Ondráčkoví, s nímž se v protestech svezli Babiš i Zeman. Podle autora úvahy má demokracie spoustu nehezkých tváří a jednou z nich je pro mnohé i KSČM, která je bezesporu demokratickou stranou, byť i liberální, tudíž není důvod, pokud se čeští voliči většinou vě rozhodnou pro ji podobné strany, aby byli komunisté vylučováni, i když z toho nelze být nadšený, vždyť demokratická rozhodnutí a volby mohou vést do pekel. Komunisté nejsou nebezpečím autoritářství, i když je to obecně typ politiky zcela v jejich smyslu. *(Některé myšlenky Michala Kopečka o KSČ a KSČM jsou poněkud jiné, než slyšíme v pořadech televize, poněvadž vycházejí ze znalosti souvislosti vývoje u nás i ve světě.)*

V Právu 19. dubna 2018 napsal Lukáš Jelínek, že komunisty trápí čas a Vojtěch Filip se chtěl na sjezdu pochlubit slepením vládní většiny, aby obhájil předsednickou funkci *(mezitím se hnutí ANO vrací k jednání s ČSSD)* a nevyhne se diskusi s tradicionalisty i čerstvou generací pragmatiků.

V Právu 20. dubna 2018 (den před

sjezdem) Lukáš Jelínek pokračoval v úvahách na téma Rudí obchodníci s mocí. Filip sedí ve Sněmovně 22 let, stranu řídí 13. rokem a všichni ho znají jako parlamentního rutinéra. KSČM přivedl k historicky nejslabšímu výsledku a zároveň paradoxně i nejbližší k exekutivní moci *(k velkému vzteku a každodennímu běsnění předsedů a poslanců v tzv. Demokratic-*



Staronový předseda Vojtěch Filip při projevu na sjezdu.

kém bloku a Pirátů, ti všichni by chtěli vládnout, i když už se v minulosti předvedli). Mladším vydáním Filipa je prý pragmatická europoslankyně Kateřina Konečná, která má navíc vyřídilku a kontakty do občanského neziskového sektoru. O totéž se snaží i výrazný kandidát konzervativního proudu Josef Skála, který prý se umí usmívat i obratně mluvit, leč věty z něj evokují inventář muzea marxismu-leninismu. *(V této větě je Lukáš Jelínek mimo mísu. I ti největší ekonomové na světě uznávají, že dokud bude existovat kapitalismus, bude stále třeba číst Marxův kapitál. V Trevíru odhalili sochu Karla Marxe a 28. dubna 2018 kanál TV 2 uvedl životopisnou procházku životem mladého Karla Marxe s vyvrcholením v podobě vydání Manifestu KS v roce 1848. A Lukáš Jelínek by neměl zapomínat, že psát články a vůbec žít, musí být najezený, oblečený, musí někde bydlet a jde o výsledky práce mnoha lidí a platí zásady historického materialismu. Takže žádné muzeum M-L, ale trvale platící východiska M-L.)*

Veřejnoprávní televize tradičně tak, jako při sjezdech jiných politických stran a hnutí, vysílala pouze úroveň projev Vojtěcha Filipa a vystoupení prezidenta republiky, za něž byl již několik dní předem všestranně peskován, napadán, že legalizuje působení KSČM ve veřejném prostoru, že jeho předchůdci, zejména pochopitelně Václav Havel, tak neučinili. A Miloš Zeman podal svůj výklad dění u nás ve smyslu, že Únor 1948 nebyl Vítězný, ale prohraný, a pokračoval v jednostranném líčení vývoje, spotřeboval několik kbelíků černé barvy. Musel si postesknout, že nemohl být před XI/1989 *Pan někdo*. Poděkoval za hlasy pro jeho podnájemnictví na

hradě a vyzval KSČM k toleranci jeho Babišově vládě. Další průběh sjezdu televize neuváděla, střídali se různí politologové, novináři z pravicového tisku. Po uveřejnění výsledků voleb vedení KSČM už se televizní pořady věnovaly úvahám, zda vznikne vláda ANO, SPD za podpory KSČM nebo ANO, ČSSD s podporou KSČM.

Nelze opomenout projev kardinála

a pražského Prvního v katolické církvi v Praze v katedrále sv. Víta. Shodou okolností se v den sjezdu KSČM uskutečnil návrat kardinála Josefa Berana do vlasti. Řekl, že svatý biskup Vojtěch i kardinál Josef Beran řešili totéž, co opět řešíme, že nebezpečí roste úměrně s možností prosadit zlo a způsobit morální kolaps. Co je to za problémy? Kde postavit stráž? Jak a kde chránit to, oč zápasíme? Jde o člověka, o naše lidství a měli bychom to, co je opět v sázce stejné jako v době Vojtěchových, po 2. světové válce i dnes. Je jistě náhodnou souhrou okolností, že ve chvíli uvítání kardinála Berana je prezident hostem na sjezdu komunistické strany, která se přes volební porážku dožaduje stále většího podílu na moci. To je velmi zřetelné znamení hodiny, v níž se národ nachází a o to větší odpovědnost připadá hlavě státu, aby zaznělo rozhodné slovo. Tyto věty byly přerušeny dlouhotrvajícím potleskem přítomných a sál katedrály připomínal předvolební shromáždění voličstva. Právě tato část projevu kardinála Duky byla velkým soustem pro televizi, o dalších částech jeho projevu ani slovo. Pouze v Katolickém týdeníku č. 17 z 24. - 30. dubna 2018 bylo uveřejněno úplné znění, v němž upozornil na to, že je veden útok na rodinu, jsou připravovány ničivé zákony proti ní, proti církvím, potkáváme se s parálzou demokracie, se šikanou vládou a úřady i byrokracií, početně narůstající skupiny skandují na náměstích hesla a některé jsou připraveny „udělat pořádek“. Vyzval přítomné k zamyšlení, když se rozvázal polovina manželství, 80 % zemřelých v Praze odchází na věčnost bez pohřebního obřadu, při rozvodu se manželé urážejí, s dětmi se pak zachází jak se zavazadlem, větší ohledy mají na své domácí mazlíčky. Respektovat je třeba druhého člověka, pravdivou kritiku potřebujeme. *(Měli by číst ti z Demokratického bloku. Slova kardinála Duky jim asi nevonněla, proto byli v televizi o nich potichu.)*

Miroslav Korecký v MF Dnes 28. dubna 2018 napsal, zda by se kardinál Beran chtěl vrátit do vlasti, kdyby věděl, že bývalými členy KSČ v tu dobu budou prezident, předseda vlády, předsedové Senátu, Ústavního soudu, Nejvyššího soudu a že v době jeho pohřbu bude KSČM potvrzovat, že bude součástí vládní většiny *(to jsou paradoxy dnešní i minulé doby)*. **kj**

5. května 1818 – 14. března 1883

200. výročí narození, 135. výročí smrti

V předvečer obou životních výročí Karla Marxe byly uveřejněny články, které se pokoušejí vyjádřit stanovisko k oživení jeho myšlenek.

Jan Klesla v článku v Lidových novinách 18. listopadu 2017 se táže, proč jsou po 28 letech svobody zase tak přitažlivé myšlenky, které nás o ni připravily. Uvádí, že současný globální ekonomický systém má opravdu řadu chyb a Evropská unie a bruselská byrokracie potřebují odtučňovací kúru. Nerovnost v globálním měřítku nebyla nikdy větší a řada lidí může mít oprávněný pocit, že podmínky ve společnosti si bohatí šijí na míru sami sobě. V této fázi mluvíme o masivním vlivu obřích korporací a finančních skupin. A řada lidí se může bát automatizace a s ní souvisejícího úbytku práce. A je tu i otázka, proč se socialistické ideje objevují ve chvíli, kdy se do popředí – a do české kotliny – tlačí proponenti režimů stojících na státě řízeném pseudokapitalismu, jako je především Čína i Rusko. Měli bychom prý přemýšlet, jak současný systém vylepšovat a ne jak ho znásilňovat a bořit dávno překonanými idejemi (*má nadání si protiřečit*).

Jan Adamec v Lidových novinách 24. února 2018 v článku Evropa obchází strašidlo přečetl 5 knih věnovaných Karlu Marxovi, které vyšly 4krát v New Yorku a jednou v Cambridge po roce 2000. Marx si jako první všiml do té doby netušených možností moderní globální ekonomiky. Poukázal na neustálou tendenci kapitalismu vynalézat nové potřeby a nové prostředky k jejich uspokojení, schopnost podkopat všechny kulturní zvyklosti, názory, víru i hodnoty, nebrat ohled na jakékoli hranice a v konečném důsledku destabilizovat vztahy mezi mužem a ženou, rodičem a dítětem. Kapitalismus v Marxově pojetí dokázal proměnit vše v něco, co se dá prodat či koupit. A je to nesmrtelná definice modernity, která je platná dodnes. Po obsáhlé citaci z uvedených knih Jan Adamec uvádí, že pokud byly brexit (Anglie z Evropské unie) či volba Trumpa vzpourami proti elitám a jimi hájené liberální globalizaci, pak může být Manifest Marxe a Engelse výzvou ke vzpouře proti dosavadním společenským a politickým poměrům, jako důrazné volání těch „zdola“ proti těm „nahore“, lidu proti elitám. Za „strašný skřet“ obcházející Evropu pak nemusí být komunismus, ale nacionalismus, populismus, migrace, napětí mezi těmi, kdo v současném systému prosperují a těmi, kteří stojí mimo a nemají co ztratit (*Jan Adamec vybral z publikací velmi dobré poučení z Marxe pro dnešní dobu – výborně!!*).

Svou „velikou troškou od mlýna“ přispěl profesor historie a mezinárodních vztahů na univerzitě v Bostonu Igor Lukeš (1950), který od 70. let 20. století žije v USA, je naším honorárním konzulem v Bostonu (jde o čestnou funkci) a je absolventem studia filozofie a historie na Univerzitě Karlově. Nesouhlasil s odvoláním

Daniela Hermana z vedení Ústavu pro studium totalitních režimů – snad stačí pochopení jeho stanovisek. V MF Dnes 26. srpna 2017 v článku s titulem Marxismus: droga, iluze a násilí uvedl, že marxismus je neúspěšným náboženstvím, sbírkou pouček a nepodložených tvrzení, systém, který se vydává falešně za vědu navzdory tomu, že vždy a katastrofálně prohrává, kdykoliv přijde do styku s realitou. Je formou pokleslé víry, která má pro složité aspekty lidského chování jednoduchý a mylný vysvětlení. V kombinaci s ozbrojenou mocí Rudé armády se marxismus stal dominantní silou 2. poloviny 20. století.

Ale o Marxův Kapitál vydaný v roce 1867 nebyl zájem, ani o další díly, které vydal Bedřich Engels, který dokázal Marxovy základní principy shrnout do pouček, kterým se začalo říkat „marxismus“. Největší nehoráznost (podtrhuji) uvedl pan profesor tvrzením, že Marx až do své smrti o 16 let později nevydal nic. Stačí se podívat do u nás vydaných svazků Spisů Marx Engels, co Marx napsal po roce 1867, např. svazek 17 z let 1870 – únor 1872, První a Druhá adresa generální rady Mezinárodního dělnického sdružení o prusko-francouzské válce, spis Občanská válka ve Francii, Všeobecné stanovy a organizační řád Mezinárodního dělnického sdružení, v 18. svazku z března 1872 do dubna 1875 Marxův Politický indiferentismus, Konspekt Bakuninovy knihy Státnost a anarchie, referáty na haagském kongresu 1872, Nacionalizace půdy, v 19. svazku práce od března 1875 do května 1883 Marxovy poznámky k programu německé dělnické strany, Úvod k programu francouzské Dělnické strany, Okružní dopis německé sociální demokracii. A ve svazcích 32-35 je uveřejněno mnoho dopisů, které Marx adresoval představitelům hnutí především v Evropě. Takže pan profesor Lukeš je mimo mísu tvrzením, že Marx po vydání Kapitálu nic nenapsal. Poslední student na bostonské univerzitě by to věděl. Trefně reagoval Josef Skála v Haló novinách 30. srpna 2017, že Lukeš žije z trucovité nostalgie, zná jen dvě barvy, pro zemi kde vystudoval, černou jako bota, pro svět, jemuž upsal duši, růžovou z harlekýnek.

Exprezident Václav Klaus vystoupil 4. května 2018 v Trevíru při odhalení pomníku Karla Marxe, který je produktem dneška, kdy opět je svobodná společnost a tržní ekonomika odsouvána do pozadí, a opět v duchu Marxova učení ve formě kulturního marxismu frankfurtské školy Adorna, Horkheimera a Habermase. Znovu se nám vrací revoluční optimismus, který kapitalismus dnešní doby považuje za stejné selhání, za jaké ho považoval Marx před 150 lety, když dokončoval svůj Das Kapital. Marx a miliony jeho následovníků zrodila nespokojenost s nespravedlností a nedokonalostmi, kterých je v každé společnosti dostatek. Marx a marxisté prosadili názor, že je nutné starý svět zbourat a začít jakoby od nuly, jinak nově, bez respektu k dosud vytvořenému a k obřím společenskému dědictví, k produktu minulých generací, bez pokusu navázat na minulost a spokojit se s dílčími, marginálními změnami. (*Neuskutečnil se právě takto převrat po 17. listopadu 1989? Vždyť jak exprezident na jiném místě projevu uvádí, že Marxe povinně studoval, mohl podle jeho názorů postupovat.*) Exprezident řekl, že marxismus je třeba znát i dnes, protože vznikají pro svobodu člověka nebezpečné ideologie vybudované na stejném základě. Proto nesmí být dnešní výročí oslavou Marxe a marxismu, ale varováním před ním, výzvou k zamýšlení a k otevření očí, k „prokouknutí“ těch ideologií, které z marxismu přímo či nepřímo, vědomě či nevědomě, vycházejí. A pro Václava Klause není překvapením a zklamáním účast nejvyššího představitele Evropské unie, ale přiznáním vlivu, který Marx má na náš dnešek a na progresivistický a téměř marxistický projekt evropské integrace v jeho dnešní podobě Evropské unie. Úplné znění textu V. Klause uveřejnilo Právo 5. května 2018.

Karel Marx - Bedřich Engels



MANIFEST KOMUNISTICKÉ STRANY



Představujeme dvě novinky (*Manifest... a Sto let Leninova Imperialismu*) vydavatelství a nakladatelství OREGO, které je zaměřené především na literaturu faktu, vzniklo v roce 1992. Do současnosti vydalo přes 300 převážně unikátních titulů jak z domácí tak i zahraniční tvorby. Spolupracuje s několika nadšenci. Více jak dvacet let má svůj čtenářský Klub. Jeho členové nakladatelství podporují jak ekonomicky, tak pomáhají spoluvytvářet i jeho celkový charakter. Objednat si knihy můžete v e-shopu na www.orego.cz



I POLITICKÉ POČASÍ BYLO ZJARA VRTKAVÉ

Chemický útok v Sýrii provedla vládní vojska, prohlásili prezident USA, britská premiérka a francouzský prezident. V pořadu Partie na TV Prima 15. dubna to po nich opakoval europoslanec a předseda TOP 09 Jiří Pospíšil s exkluzivní logikou – pokud tak hodnotí použití chemických zbraní představitelé USA, Anglie a Francie, tak je tomu tak. I Babiš řekl, že úder tří velmocí byl nutný a ministr zahraničí Stropnický lálel a vykřikoval, že každý, kdo znovu použije chemické zbraně, běda mu. Babiš se sice později vyjádřil, že úder USA a Francie z lodí ve Středozemním moři a britských letadel situaci neřeší. Josef Skála se v Partii zeptal, zda jsou důkazy o vládním užití chemie a že když byly zasaženy chemické sklady zbraní, vytvořily se nad Sýrií mraky v ovzduší? Jiří Pospíšil mlel svoje o vině syrské vlády za podpory Ruska do úplného zblbnutí. Podobně vyzněly další pořady zejména ve veřejnoprávní TV, ovšem důkazy stále nebyly známy.

Europoslanec za ČSSD Jan Keller v Právu 14. dubna 2018 v článku Test intelligence uvedl, že jedním z nejužitečnějších znaků intelligence je schopnost poučit se z chybného jednání a do budoucna již chybu neopakovat. A Jan Keller považuje z tohoto hlediska pohled na počínání našich spojenců za smutný. S cílem demokratizovat Irák svrhla koalice vedená USA diktátorský režim Saddáma Husajna, a to vedlo k naprostému rozvratu země, ke vzniku brutálního Islámského státu a k masovému útoku populace do sousedních zemí a dál do Evropy. Počátkem roku 2011 započala „demokratizace“ Libye a krátce po podpisu smlouvy o brzdění migračních toků mezi zástupci Evropské unie a plukovníkem Kaddáfím země EU na Libyi zaútočily a jejich nedávný smluvní partner byl zabit. A Libye je v troskách, statisíce uprchlíků se z ní již přepravily do Evropy. To již byly v běhu akce s cílem demokratizovat režim v Sýrii, situace záhy přerostla do krvavé občanské války, ve které si stejně krutě počínaly všechny zúčastněné strany. Podle stanoviska Evropského parlamentu ze září 2012, že autoritářský režim Bašára Asada nemá v budoucnosti Sýrie žádné místo, je dopředu dáno, komu budou připsány všechny zločiny, k nimž v Sýrii v rámci demokratizačního procesu dojde. Mohutná vlna utečenců ze Sýrie se mezitím rozlila do celé Evropy a její dopady vyvolaly největší konflikt uvnitř Evropské unie od jejího vzniku. Jan Keller uvádí, že nyní je třeba se porozhlédnout, která další země by byla vhodným adeptem k demokratizaci a zaměřit se na ni. Je to jediný způsob, jak zamluvit fakt, že jen hlupák udělá stejnou chybu dvakrát. Pro toho, kdo učiní z chybného jednání železný zvyk a symbol svých nejvyšších hodnot, už snad ani psychologie žádné označení nemá (*úva-hu Jana Kellera by měli mít na pracovních stolech především superještěřáb ve funkci generálního tajemníka NATO nad plány války proti Ruské federaci arm. gen. Petr Pavel, zástupkyně USA v Radě*



ŠLI PŘED NÁMI

Bohumil Tondl – 140. výr. narození a 55. výr. smrti

Narodil se 4. června 1878 v chudé rodině dělníka cukrovaru v Oslavanech. Od 13 let pracoval v havírně, od rána do večera o krajici chleba a trošce vody. Jako organizátor prvomájové demonstrace v roce 1895 na Dole Františka byl jako mladistvý odsouzen do vězení. Jen těžko hledal práci u nás, v Uhrách i v Německu. V roce 1919 byl uvězněn jako účastník Maďarské republiky rad a po odpykání trestu byl s celou rodinou vypovězen do vlasti. Byt dostal v nouzových dřevěných vojenských ubikacích na Kounicově ulici v Brně. Vystřídal mnoho zaměstnání, často byl bez práce. Od roku 1924 byl členem KV KSČ v Brně. Mezi dělníky rozšiřoval Rovnost. Spolu s Juranem, Baršou a Štůračem referoval o situaci na schůzích. Po osvobození působil na KV KSČ a v náborovém oddělení Rovnosti.

Zemřel 2. října 1963 jako organizátor boje dělníků za lepší životní a pracovní podmínky, tomuto úsilí věnoval celý svůj život.

kj

bezpečnosti OSN, poslanci v tzv. Demokratickém bloku v čele s europoslancem a předsedou TOP 09 Jiřím Pospíšilem).

Michal Mocek v Právu 16. dubna 2018 napsal, že letecký a raketový úder proti Sýrii byl politickým signálem pro odstranění použití chemické zbraně a současně mocenským k potvrzení toho že Západ v čele s USA určuje tón ve světové politice a všichni musejí z cesty včetně Ruska; jde o úder prestiži Ruska. A Lubomír Zaorálek položil otázku, zda si Británie pamatuje na lekci, kterou dostala, když Tony Blair se rozhodl podpořit G. Bushe ml. v Iráku? A Francie by si měla vzpomenout na Libyi jako na příklad vojenské akce bez dlouhodobého plánu. A údery na Sýrii byly před závěry mezinárodních organizací provedeny. A Václav Klaus ml. (*jemuž předseda ODS nemůže přijít na jméno a příjmení*) si dovolil napsat, že údery zatáhly svět na kraj války. Shazovat bomby z bezpilotních letadel a vystřelovat rakety z lodí sto kilometrů daleko – tím žádné dobro ani demokracie nevznikne, jen pozabíjí lidi a vytvoří chaos. Část vedení USA se netají ambicí eskalovat vztahy ve světě několik let. Za Clintonové by asi válka už reálně zuřila. A komentovat české hlupáky, kteří jásají a obhajují údery prefabrikovanými formulacemi? Spousta z nich si to nemyslí, jsou jen konformní a bojí se říkat něco jiného. Hemingway řekl – dávejte si pozor na to, co předstíráte, neboť se tím časem stanete.

A Michal Mocek v Právu 18. dubna 2018 konstatoval, že úder v Sýrii je v rozporu s článkem 2, odst. 4 Charty OSN, že členové se vystřihají v mezinárodních vztazích hrozby silou nebo použitím síly proti území nebo politické nezávislosti kteréhokoli státu. USA, Británie a Francie neměly žádné rozhodnutí Rady bezpečnosti OSN. Požadavek porušení konvence o chemických zbraních nebyl Radě nebo Valnému shromáždění OSN předložen. Argument prevence proti jejich použití neobstojí (tři velmoci jsou povzneseny nad OSN, ony v čele s USA přece určují směr vývoje událostí ve světě, běda každému, kdo se staví do cesty).

Karel Janiš

Den osvobození v Brně-Slatině

Tradičně se uskutečnil položením kytic k pomníkům obětí světové války z řad občanů, rudoarmějců a amerického pilota a tichou vzpomínkou na ně.

Karel Janiš nejprve připomněl letošní 100. výročí založení Československa, 80. výročí Mnichova, 70. výročí únorových a 50. výročí srpnových událostí, které měly zásadní vliv na vývoj společnosti i na každodenní život obyvatelstva. Poté Karel Janiš hovořil o účasti našich prezidentů v obou světových válkách. T. G. Masaryk vynaložil velké úsilí vedoucí k založení Československa. Edvard Beneš byl nejbližším spolupracovníkem T. G. Masaryka a za druhé války byl v čele našeho zahraničního odboje v Londýně. Emil Hácha působil ve správním soudnictví ve Vídni a v listopadu 1938 se stal státním prezidentem. Klement Gottwald a Antonín Zápotocký prožili první světovou v uniformách monarchie. Klement Gottwald byl v čele zahraničního vedení KSČ v Moskvě a významně se podílel na uspořádání poválečných poměrů u nás, např. textem Košického vládního programu apod. Antonín Zápotocký a Antonín Novotný byli pro odbojovou činnost uvězněni v koncentračních táborech. Ludvík Svoboda byl ruským legionářem a zakladatelem naší vojenské jednotky v SSSR. Gustáv Husák jako jeden z představitelů Slovenské národní rady byl spoluorganizátorem Slovenského národního povstání. Václav Havel se narodil těsně před druhou světovou válkou a Václav Klaus a Miloš Zeman se narodili během ní.

Karel Janiš krátce informoval o působení našich prezidentů mezi oběma válkami a po roce 1945. Spojení výročí osvobození v roce 1945 s účastí našich prezidentů v obou válkách uvedlo události do potřebných souvislostí tehdejšího vývoje, což dnes občas v médiích všeho druhu chybí.

red

I letošní Den vítězství (1945) byl 8. května v režii W. Churchilla a M. Zemana

V rámci snah obrátit minulost naruby byl státní svátek osvobození od nacistické okupace přesunut z 9. května na 8. květen. Iniciátoři tohoto přesunu se dali inspirovat Winstonem Churchillem, který v obsáhlých vzpomínkách Druhá světová válka, VI. díl, na s. 521 uvedl:

„Protokol o naprosté a bezpodmínečné kapitulaci byl podepsán 7. května a v 2,41 hod. ... na jeho základě byla 8. května o půlnoci zastavena veškerá nepřátelská činnost. Oficiální ratifikace německým vrchním velením se uskutečnila pod ruským dohledem v Berlíně v časných ranních hodinách 9. května“.

A v kapitole Otvírá se propast uvedl: *„Hlavní svazek společného ohrožení, jenž z nás předtím činil velké spojení, přes noc zmizel. Nacistického nepřítele už vystřídala, aspoň v mých očích, sovětská hrozba ...“* (viz tamtéž s. 549).

V prvním případě bylo pro Churchilla poněkud daleko zjistit, že u nás se ještě v Praze bojovalo 9. května a u Milína o několik dní později s plným nasazením zlikvidovat zběsilý odpor hitlerovských vojsk. A v druhém případě promluvil velký „přítel“ komunismu. Zapomněl, jak úpěnlivě žádal J. V. Stalin o ofenzívu na východní frontě, když se tankovým vojskům nacistů podařilo prolomit angloamerickou frontu v Ardenách v prosinci 1944.

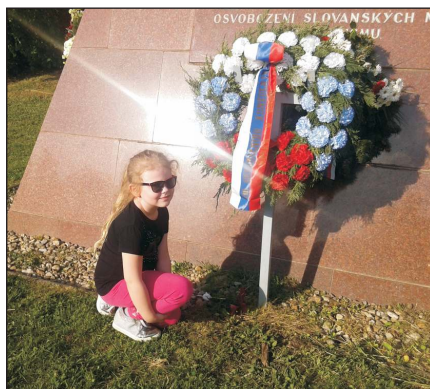
A náš přední politik Miloš Zeman Churchillovo hodnocení vydatně „obohatil“. V knize Jak jsem se mýlil v politice (vydalo Ottovo nakladatelství v Praze 2005) napsal, že ve Federálním shromáždění ČSSR podal návrh na posunutí státního svátku z 9. na 8. května, protože se mu protivila politická účelovost ignorující historické realie, že kapitulace hitlerovského Německa proběhla v Reměši a wehrmacht složil zbraně 8. května 1945. A podle Zemana pouze Stalinova megalománie vedla k tomu, že se kapitulací akt opakoval v Berlíně 9. května 1945.

Nejde o první případ Zemanova výletu do minulosti. Jak Churchill, tak Zeman nevzali v úvahu rozhodující podíl sovětského lidu a jeho armády na porážce hitlerovského Německa. Proto J. V. Stalin požadoval, aby kapitulace Německa byla podepsána na úrovni hlavního velení spojeneckých vojsk v Berlíně. A dohodl se s představiteli spojenců považovat podpis kapitulace v Reměši za předběžný protokol, což muselo být Churchillovi známo a našemu Zemanovi to nedošlo. J. V. Stalinovi

Letošní Den vítězství v Brně se vydařil



Letos opět prošel Brnem "Nesmrtelný pluk" v čele s Generálním konzulem RF A. N. Budajevem.



Květy vědku jsme položili u všech památníků padlým osvoboditelům.



Zástupci brněnské Společnosti Ludvíka Svobody položili kytici květů na jeho hrobu v Kroměříži.





Čestná salva na počest padlým osvoboditelům.



Památce padlých se poklonili i účastníci jízdy vděku motorkářského gangu "Noční vlci", kteří byli provázeni našimi obdivovateli.



*Autoři fotografií:
Vladka Žižková,
Václav Žalud
a Tibor Dávid.*



Pomník maršála SSSR Rodiona Jakovleviče Malinovského na Moravském náměstí.



*MěV KSČM v Brně ve spolupráci s Klubem zastupitelů KSČM uspořádali hudebně literární pásmo „73. zastavení jara“.
Na fotografiích operní pěvkyně Táňa Soto Janošová a Kubáňští kozáci.*



šlo o to, že zlo války začínalo v Berlíně a tam také musí skončit.

Čtyřnásobný hrdina SSSR a hlavní organizátor operací na sovětsko-německé frontě, protiofenzívy u Moskvy, Stalingradu, v kurském oblouku a směrem na Berlín, maršál SSSR Georgij Konstantinovič Žukov, ve svých vzpomínkách uvádí, že 8. května 1945 ve 23,45 hodin se v jeho pracovně v budově ženijní školy v Berlíně-Karlhorstu shromáždili britský maršál letectva Arthur William Tedder, vedoucí strategického letectva USA Carl Andrew Spaatz, francouzský generál Jean Marie Gabriel de Lattre de Tassigny, náměstek ministra zahraničí SSSR A. J. Vyšinskij, člen vojenské rady frontu generálporučík K. F. Telegin, velitel vojsk 1. běloruského frontu generálporučík V. D. Sokolovskij.

Přesně o půlnoci, když začínal 9. květen 1945, všichni vstoupili do sálu a po krátkém projevu G. K. Žukova byli do sálu pozváni polní maršál Wilhelm Keitel, námořní admirál Friedeburg, generálplukovník letectva Hans Jurgen Stumff k podpisu aktu o bezpodmínečné kapitulaci Německa. Když podepsali, připojili své podpisy Žukov, Tedder, Spaatz a de Lattre de Tassigny.

Němečtí velitelé byli vyzváni, aby odešli ze sálu. Oficiální část, tato pro Evropu a svět důležitá skončila, bylo 50 minut po půlnoci 9. května 1945. To je svědectví G. K. Žukova v jeho knize vzpomínky a úvahy, rusky v roce 1969, doplněné v roce 1986 z pozůstalosti, česky v roce 1976.

Zbývá dodat:

když se Miloš Zeman chlubí, že hodně čte, zda tehdy, když ho při volbách prezidenta republiky v roce 2003 poslanci ČSSD poslali do důchodu na Vysočině, si vzpomínky G. K. Žukova přečetl, dal se na pokání, jak k tomu vyzval delegátky a delegáty X. sjezdu KSČM 21. dubna 2018 a třikrát se pomodlil Otčenáš a Zdrávas královno, matko boží a dodal: Vážené soudružky, vážení soudruzi, zmýlil jsem se a požádám obě komory Parlamentu ČR o vrácení státního svátku na 9. květen. Mohl by si vzít příklad od svého předchůdce v prezidentském úřadě V. Klause, který 9. května 2007 na velvyslanectví Ruské federace v Praze označil 9. květen za svátek i pro naši republiku a uvědomujeme si, že je právě 62 let od osvobození Prahy Rudou armádou. To byl políček těm, kteří dodnes povídají, že Praha se osvobodila bez Rudé armády za pomoci vlasovců a kteří pojem osvobození nahradili bonmotem o konci druhé světové války.

Marné je naše volání. A tak si spolu s potomky těch, kteří nás zbavili nacistické okupace, 9. květen ve stopách Václava Klause připomínáme.

Karel Janiš

■ O POSTAVENÍ VE SPOLEČNOSTI A PŘEROZDĚLENÍ MOCI se vyjádřil Marcus Tullius Cicero, římský republikánský politik, filozof v roce př.n.l., že: 1 – chudý pracuje, 2 – bohatý jej využívá, 3 – voják chrání oba dva, 4 – plátce daně platí všem třem, 5 – tulák odpočívá za všechny čtyři, 6 – ochmelka pije za všech pět, 7 – bankéř okrádá všech šest, 8 – právník se pře se všemi sedmi, 9 – lékař zabíjí všech osm, 10 – hrobník pohřbívá všech devět a 11 – politik žije ze všech deseti. A změnilo se něco od té doby? Zeptal se na sociálních sítích objevitel Cicerových výroků.

■ SOKRATES O DEMOKRACII. Demokratické zřízení doplatí na to, že bude chtít vyhovět všem. Chudí budou chtít část majetku bohatých. A demokracie jim to dá. Mladí budou chtít práva starých, ženy budou chtít práva mužů, cizinci budou chtít práva občanů. A demokracie jim to dá. Zločinci budou chtít obsadit veřejné funkce. A demokracie jim to umožní. A až zločinci demokracii nakonec ovládnou, protože zločinci od přírody tíhnou po pozicích moci, vznikne tyranie horší, než dovede nejhorší monarchie anebo oligarchie.

■ BEZVA VTIP, ŠKODA, ŽE TOJE JENOM VTIP. Povídá Kohn Abelesovi: „Včera jsem si pouštěl moc krásný pornofilm.“ „A co na něm bylo tak krásného?“ „Ten sex nic moc, ale já jsem si to pouštěl pozpátku. A byla to nádhera, když ty ku... vracely peníze.“ A v nové verzi pro dnešní dobu kamarád kamarádovi řekl, že si pouštěl krásný historický film o sametové revoluci a životě po ní a pouštěl si ho pozpátku. A byla to nádhera, když ty ku... vracely zprivatizovaný majetek a nakradené peníze a ti největší kecalové z parlamentu šli zase makat do kotelny. (Mnohý nezaměstnaný by práci v kotelně vzal.)

■ STARÉ POVĚSTI ČESKÉ ZA 500 LET. Praotec Čech stanul na Řípu a pravil: „Vidím zemi zaslíbenou, pivní pěnou obklopenou, parchantama rozkradenou!“ • V roce 2514 se malá dcera v Etiopii ptala svého otce, jestli slyšel, že prý kdysi žili v nějakých Čechách nějakí Češi. A otec odpovídá, že samozřejmě žili a prý podle nich se říká: Ty seš blbej jako Čech. A když dcera se zeptala, zda ti Češi byli tak kolosálně blbí, otec přikyvuje a že asi ano. Podle pověsti prý rozprodali a vykradli vlastní zemi, jejich vláda nechala lidi umírat, protože náklady na léčení si nemohl slušný člověk dovolit a pokud ano, brzy byl zadlužený a zemřel hladem, protože lichvářství bylo tou jejich vládou posvěceno na dobrý byznys. Za vrcholné představitelky si postupně volili kdejakého lumpa, jeden prezident pustil lumpy a darebáky ještě dříve, než je stihli potrestat

a zabavit jim všechno, co nakradli. Ti Češi zlikvidovali zemědělství a průmysl, a tím vzali lidem práci. Prodávali si jedovatý alkohol, dováželi a drazo prodávali odporné a nezdravé potraviny z jiných zemí jenom proto, že byly levné a dalo se na nich zbohatnout. Kdo se bránil útočníkovi, toho zavřeli a útočník byl ponechán na svobodě a ještě odškodněn. Vyživovali si z vlastní kapsy nepřízrůsobilé občany, komedianty, jiné darebáky a stali se poskoky cizích mocností. Dokonce i zákony dělali takové, aby vyvolení mohli beztrestně krást a prostí lidé to spláceli z obrovských nesmyslných daní. Ale nejspíš to jsou jenom povídky, tomu se prostě nedá věřit, to se jenom tak říká, protože podle výpočtů vědců tak blbý nikdo ani být ne-

STŘÍPKY Z DÁVNOVĚKU I DNEŠKA

může, snad jen ti Češi. (Kdo ví, co ještě bude řečeno v tomto století o přelomu 80. - 90. let minulého století, a nikoliv za 500 let. Ale evidentní je, že až na výjimky většina Čechů netuší, že může dojít k takové devastaci všeho předlistopadového. A na rozdíl od pornofilmu to nelze pustit pozpátku, i když víme, co bude zítra, za deset, dvacet, sto let?)

■ Z MALÉ STRANY V PRAZE ZAPSAL MIROSLAV KORECKÝ. V Mladé frontě Dnes 14. dubna 2018 uvedl, že židle Bohuslava Sobotky v jednacím sále zůstala po 22 letech prázdná a slib složil jeho náhradník Roman Sklenák, bývalý šéf frakce, který na klubu ČSSD už půl roku jenom vařil kafe. Nejbližší převratnou změnou bude, až se jednou Marek Benda ve stavebně oddělené kuárně ukouří k smrti. • Americký ministr spravedlnosti poděkoval českému kolegovi, že vydal Nikulina do USA a ne do Ruska. Kdyby si Amerika chtěla Zemana vychutnat, poděkoval by Trump v Oválné pracovně, do níž se Zeman po kauze Nikulin nepodívá už nikdy. Ale jak ho známe, žily si kvůli tomu asi trhat nebude. • Strany, které hledají kandidáta na pražského primátora, by se měly vážně zamyslet nad průzkumem, koho by Pražané za primátora opravdu chtěli. Třeba největší favoritka ODS, její 1. místopředsedkyně Alexandra Udženija, se na žebříček vůbec nedostala a v průzkumu vyhrál bývalý primátor za ODS Bohuslav Svoboda (porodník, který nejen umí přivést na svět nového človíčka, ale i řídit naše hlavní město, i když Bém se svou dopravní kartou mu ji strčil do kapsy). Ale má to podle Koreckého háček, je o půl roku starší než Miloš Zeman, a byt je

v kondici zřetelně lepší, pražský primátor toho má na práci nepoměrně více než prezident.

■ Ministryně obrany Karla Šlechtová začala nosit maskáče, což nevěští nic dobrého. S tím začala již Vlasta Parkanová a nedopadlo to s ní dobře. Karolinu Peake naštěstí vyhodili z ministerstva po osmi dnech, takže jí nestihli na maskáče vzít ani míru. • Václav Klaus ml. označil červeně gramatické chyby v materiálu od místopředsedy Sněmovny Vojtěcha Píkala a udělil mu pětku. Píkal se bránil, že je dysgrafik, dyslektik a dysortografik. Omlouvat v dospělosti neznalost češtiny je trapas. Není možné brát takového člověka vážně, napsala čtenářka deníku na jiném místě (ale jde o ústavního činitele z řad Pirátů). • Lidovecký myšlenkový trust porodil myšku. Vládnout by prý měla šestice stran KDU-ČSL, ODS, TOP 09, STAN a Piráti s 85 mandáty. Premiérem by byl kdokoli, třeba někdo, kdo dělal veterinárního inspektora na jatkách (tam vykonával daleko užitečnější práci pro stát) a hnutí ANO by to z opozice bůhví proč nadšeně podporovalo.

■ Ranní nespavec Babiš povolí novinářům příchod na jednání vlády až třeba v sedm ráno, ale ve středu 11. dubna už to zase bylo striktních 4,30 hodin. I vlastní ministry buzeruje esemeskami už v pět ráno, takže ČSSD by si měla setsakramentsky rozmyslet vládní námluvy (je možné, že Babiš se na stranickém vzdělávání před XI/1989 dozvěděl, že J. V. Stalin také rád ůřadoval v noci a že si Babiš vzal z jeho ponocování příklad, jeden neví, zda tomu tak je).

■ VELKÉ PODĚKOVÁNÍ NAŠIM POLITIKŮM. Před Úřadem vlády České republiky stojí dědeček s transparentem, na kterém je napsáno, že děkuje Václavu Klausovi, Miroslavu Kalouskovi, Petru Nečasovi, Radku Johnovi, Alexandru Vondrovi a dalším nejmenovaným politikům za krásné dětství. Ven vyjde mluvčí vlády a upozorňuje dědečka, že když byl dítě, tak oni ještě nebyli na světě. A dědeček odpověděl, že právě proto měl tak krásné dětství a za to jim děkuje (kromě vulgarit bývají na sítích i slušná, výstižná vyjádření, k nimž patří toto uvedené).

kj

V sobotním Právu (9. 6. 2018) je článek, že brněnský primátor Petr Vokrál obdržel od německého prezidenta tzv. Velký německý kříž za zásluhy o "smíření".

Sám se pak vyjádřil, že je dojat, že se tak zařadil mezi velikány - nositele tohoto ocenění, jako jsou Václav Havel, Karel Schwarzenberg. Inu - vrána k vráně sedá!

VYŠLY NOVÉ SBORNÍKY STATÍ BRNO V MINULOSTI A DNES

Již 29. svazek vyšel v roce 2016 a na 512 stranách přináší opět mnoho dalších příspěvků o dávné i nedávné minulosti města Brna. • Nejširší rozsah má článek, který ukazuje výsledky archeologického bádání v domovním prostoru ulice Česká 6. V textu s názvem Sklo ve vybavení domácnosti je informace o nálezech gotického, renesančního a barokního skla z období 13. - 18. století. 4 další příspěvky jsou věnovány duchovní oblasti ve 14. - 18. století. Jde o spojení farníků s kostelem sv. Jakuba v podání testamentů brněnských měšťanů. Jde dále o popis podílu jezuitského řádu na vybudování a udržování jejich kultu. Další text je o životě a kariéře významného dominikánského kazatele a teologa Cyrila Rigy. Následuje inventář špilberské muniice v očekávání švédských vpádů na Moravu. Tři texty se zabývají uměním, např. popisem obrazu z původní Obrazárny Františkova muzea a vznikem klavírního cyklu „V mlhách“ od Leoše Janáčka. V dalších příspěvcích jde o fotografii jako pramen k historii industrializace Brna v období první republiky včetně o stavu zpracování fotografických sbírek Technického muzea.

Události druhé světové války připomínají dva příspěvky. První se zabývá životem a kariérou příslušníka našeho zahraničního odboje Jana Šebka. Druhý se zabývá protektorátním vládním komisařem a pozdějším vrchním starostou Oskarem Judexem a jeho podílem na výkonu nacistické správy v Brně. Závěrečné stati se zabývají úlohou Brna ve výzkumu v oblasti urbanismu a územního plánování a zejména úlohou Zemského studijního a plánovacího ústavu v Brně, nerealizovaným projektem Brněnského regionálního centra na přelomu 60. a 70. let 20. století. Zajímavý je příspěvek o sociologickém výzkumu města Brna z roku 1947 a jeho unikátnosti v rámci české sociologie jako jediného většího šetření od 2. poloviny 30. let do 2. poloviny 60. let 20. století. V dalším příspěvku je připomenuta výrazná osobnost naší kultury – brněnský ilustrátor Jiří Šindler. Redakce sborníku právem uvádí, že 29. svazek sborníku je pestrý tematicky i pokud jde o časové rozpětí příspěvků, což odpovídá názvu periodika – Brno v minulosti a dnes.

Jubilejní 30. svazek příspěvků Brno v minulosti a dnes vyšel v roce 2017 a na 472 stranách přináší 15 dalších textů o minulých dějích v Brně. Úvodní text je odpovědí na otázku, co v které době hledáme, hovoříme-li o hradu Brno a zároveň předkládá základní koncepci jeho počátečních dějin. Další text seznamuje čtenáře s úlohou a další funkcí tří hlavních náměstí v Brně ve středověku a v raně novověkovém období. V dalším příspěvku jde o rozvoj brněnské cihlářské výroby, když vynikající přírodní podmínky umožnily činnost více než šedesáti podniků tohoto zamě-

★ ŠLI PŘED NÁMI

Antonín Štourač – 130. výročí narození

Narodil se 5. června 1888 v Pivonicích u Bystřice nad Pernštejnem v početné rodině nádeníků a sedláků usilujících o kus chleba tkaním látek. Vyučil se tesařskému a tkalcovskému řemeslu. Při první možné příležitosti přešel na východní frontě na druhou stranu. V roce 1918 se stal členem České KS na Rusi, vstoupil do Rudé armády a byl jejím politickým komisařem. Po návratu domů byl iniciátorem založení a rozvoje KSČ na Bystřicku. Byl okresním i krajským důvěrníkem KSČ a později i členem KV KSČ v Brně. Zájmy rolníků zastával v poslanecké sněmovně, na veřejných schůzích i demonstracích. V podobném zaměření působil i mezi dělníky po odstěhování se do Brna a později i v Olomouci. Po návratu do rodné obce v roce 1937 se věnoval rozsáhlé přesvědčovací práci pro širokou lidovou protifašistickou frontu boje proti fašismu na Bystřicku. Po Mnichovu ilegálním způsobem působil proti nacismu při využívání podmínek zaměstnance pojišťovny.

23. února 1943 byl zatčen a uvězněn v Jihlavě a v brněnských Kounicových kolejích, ve Vratislavi byl odsouzen k trestu smrti. 10. srpna 1944 vydechl naposledy příkladný a odhodlaný bojovník za lepší svět pracujících rukou i ducha.

kj

ření. Jde dále o popis domu U Červeného raka na adrese Jánská 2.

16. století je zastoupeno textem o městském hudebním provozu, jehož střediskem byl kostel sv. Jakuba a o moravském zemském právu. Článek o horenských řádech platných na území dnešního města je doplněn i edicí líšeňského viničního řádu. Je představen významný stříbrník 18. století Johann Christian Fischer. Čechovním pořádkům v 17. a 18. století a jejich právnímu a správnímu udělování panovníkem je věnován další příspěvek.

20. století jsou určeny další texty. Jsou představeni veterinární lékař MVDr. Josef Dostál, přední znalec lidové kultury jihomoravského Podluží a tvůrce obsáhlé dokumentace uložené v Etnografickém muzeu Moravského zemského muzea, a stavební podnikatel Václav Dvořák, brněnský mecenáš a sběratel umění.

Druhé světové válce jsou věnovány texty o podílu studentů brněnských průmyslových škol na obnovovacích pracích po náletech na území Říše v rámci útvarů Technische Nothilfe, o osídlování předměstí na jihu Brna českým obyvatelstvem po odsunu Němců, počátkům historie vojenského krytu pod Špilberkem a jeho poválečnému obchodnímu využití. A na závěr je uvedena charakteristika doby před vznikem jednotného archivnictví v našich zemích. Archiv pro dějiny průmyslu, obchodu a technické práce v Brně se v letech 1948-1953 snažil o záchranu dokumentace historického vývoje hospodářství v kompetenčně nevyjasněných podmínkách, což v této době znamenalo kombinaci archivního a muzejního přístupu.

Tradičně sborníky statí Brno v minulosti a dnes vydávají statutární město Brno a Archiv města Brna a jsou k prodeji v prostorách Archivu města Brna na Nové radnici a na Přední ulici v Brně-Černovicích.

Karel Janiš

I BRNO MÁ SVÉ OSMIČKY

Posouvaly Brno a jeho význam dopředu. V roce 1348 se v Brně začaly psát Moravské zemské desky. Šlo o zápisy o velkostatech a jejich majitelích, o změnách v jejich vlastnictví. Byly do nich vkládány i zákony a nařízení královská, soukromé testamenty, svatební smlouvy. Staré desky zemské do roku 1348 se nezachovaly, obnovené zůstaly a poskytují doklad o soudním zřízení našeho národa. Zápisy do nich pořizoval nejvyšší zemský písař v únoru a v březnu a v září při jednáních zemského sněmu po dobu 14 dnů. V letech 1348-1480 bylo 10 pergamenových svazků s 6964 zápisy psanými latinsky. V letech 1480-1620 bylo do 10 pergamenových svazků uloženo 2230 zápisů v češtině. Po Bílé hoře se změnilo vlastnictví velkostatků a zápisy jsou v němčině, česky jsou zápisy od panských rodů.

V roce 1928 bylo významnou událostí otevření Výstaviště. U příležitosti 10. výročí vzniku ČSR tu byla otevřena výstava souboré kultury v Československu se zaměřením na výstavbu rodinných domků, domů a řadových nájemních domů. V poválečné době bylo postaveno mnoho nových pavilonů, což umožňuje pořádat každým rokem mnoho akcí i s mezinárodní účastí. Letos u příležitosti 100. výročí ČSR se připravuje výstava, která už nyní svým obsahem vyvolává diskuse.

V roce 1928 předložil architekt Ludwig Mies van der Rohe manželům Tugendhatovým projekt vily, která je dnes v seznamu světového dědictví Unesco uvedena jako vila Tugendhat. Máme v živé paměti několikaleté diskuse o tom, jak dát vilu do původního stavu a kdo potřebné práce provede. Vlastní úpravy tak dlouho netrvaly.

V roce 1958 byl zahájen provoz na letišti v Brně-Tuřanech. Původní prostory byly zmodernizovány a Brno je dnes moderním leteckým přístavem.

V roce 1978 se fotbalisté Zbrojovky stali poprvé a naposledy mistry Československa. Kde jsou časy, kdy pouze volání *Do toho!* A pískot píšťalky zněly sportovištěm a kdy světově známý závod Zbrojovka poskytoval zaměstnání mnoha tisícům lidí. Polistopadovým „stratégům“ privatizace a tunelování ve velkém se podařilo zlikvidovat celosvětově známé a uznávané zbraně, psací stroje a další výrobky.

Karel Janiš

Svět spatřil 14. června 1798 v Hodslavicích na Novojičínku v rodině učitele. Již v 5 letech přečetl celou Bibli a na evangelických školách v Trenčíně a v Bratislavě prokázal své nadání v jazycích a ovládl latinu, angličtinu, francouzštinu, učil se italštině, španělštině, arabštině, ruštině. Znalost těchto jazyků mu velice pomáhala, když po příchodu do Prahy v roce 1823 se rozhodl věnovat minulosti. 20 let studoval v mnoha našich archivech a získával potřebné údaje k tvorbě historických prací. Pronikl do světa šlechty – bratrů Šternberků, Clam Martinice, Kinského a stal se archivářem Chotků, Kolovratů, Černínů, od nich získal finanční podporu a existenční zajištění. Stavové ho vyzvali, aby napsal dějiny českého národa a tehdejší císař souhlasil s ustanovením Františka Palackého zemským historikem.

Hlavním jeho dílem se staly Dějiny národa českého v Čechách a na Moravě. 1. vydání vycházelo v letech 1848-1867 v 5 dílech s 10 svazky. Palackému šlo o to ukázat, co český národ v minulosti činilo silným a co slabým, jaké kdy bylo jeho poslání ve světě a že jeho minulost je příkladem pro přítomnost. Ukazuje a představuje svou filozofii našich národních dějin: život byl podmíněn dvěma základními silami, jejich zápasem a vyrovnáváním: Svět český nebo slovanský a svět Německý nebo římsko-germánský. Palacký vychází z vývoje, když před příchodem Čechů a Slováků na jeviště dějin vznikla křesťanská náboženství, řecká věda a civilizace i římská světová říše. Po překonání antického světa germánskými kmeny začal boj mezi nimi a přicházejícími Slovany a ti měli dvě možnosti – zvítězit nebo podlehnout. A Palacký tento vývoj charakterizoval myšlenkou, že dějiny našeho národa jsou ustavičným stýkáním a potýkáním se slovanství s římanstvem a němečtím, že naše dějiny se zakládají na sporu s němečtím. A za náš první úkol považoval vést boj za svobodu. Palacký po důkladném rozboru dávnověku naší minulosti dospěl k závěru, že slavnější a trvale hodnotnější je období husitské, kdy naši předkové šli za ideou svobody lidského rozumu s celou svou duší a s obětmi na lidech a majetku poskytli světu příklad národa dobrého a pokrokového. Slabou se ukázala i přesila cizích vojsk. Nesvornost v řadách husitů vedla k bratrovražednému boji u Lipan, od níž přes období úpadku za vlády Jagellonců vedla cesta k Bílé hoře. Palackému právě dějiny českého národa skončily roku 1526, následovala rakouská poroba a bělohorské ponížení. Teprve národní obrození přivedlo český národ po zrušení nevolnictví a roboty ke svobodě a demokracii a Palacký k tomu vydatně přispěl svou vědeckou, politickou a organizační činností. Postupem času Palacký přestával věřit v možnost vytvoření monarchie jako spravedlivého domova slovanských národů v ní žijících. V roce 1865 se ve spisu Idea státu rakouského vyjádřil, že jsme byli před Rakouskem a budeme i po něm. Vývoj ve 20. století mu dal za pravdu.

Již za života Palackého vystoupili proti jeho pojetí dějin našeho národa Václav Vladivoj Tomek (1818-1905). Ale největším odpůrcem Palackého názorů byl významný historik Josef Pekař (1870-1937). Proti husitství postavil pobělohorskou dobu, protireformaci, baroko. V přednášce 5. listopadu 1928 řekl, že „snad vše, co zahrnujeme pod pojmem kultura, vlněla do Čech cizina... všechen život hmotný, společenský i duchovní je jen formou nebo přímo kusem pokroku a stavu západoevropského... tedy ne pouze stýkání a potýkání podle Palackého, ale stále přejímání, podléhání, sycení se vzorem a myšlenkami pokročilejších sousedů světa germánského a románského je nejmocnějším a daleko nejvýznamnějším faktem a faktorem našich dějin... při husitství je na rozdíl od Palackého a jeho pojetí třeba zdůraznit, že je to podíl v myšlenkové a mravní snaze, k níž nás vychovala, již k nám vznesla cizina, nikoliv něco, co by nezávisle od Evropy vyrostlo samo z českého ducha a prostředí... naše země se staly zeměmi osazenými dvěma národy, Čechy a Němci... výčet toho, co na naší půdě Němci vykonali, čemu nás naučili, by byl velmi obsáhlý... německé výchově děkujeme, jsme-li v schopnosti hospodářské a průmyslové, v administrativě, kázni a pracovitosti dále než ostatní národové východní“ (viz kniha Spor o smysl českých dějin 1895-1938, Torst Praha 1995, s. 503-4, 508-511).

Zdeněk Nejedlý ve statí z 13. října 1926 napsal, že „dnešní tzv. národní společnost již tak vyspěla, že nějaká anglická nebo americká povídka je našemu vlastenci víc než celé literární dílo „našich velikánů“ ... má už svou vlast jinde než oni naivní naši buditelé ... hlásali názory, které naše buržoazie nemůže potřebovat ... Palacký je této společnosti docela cizí pojetím života neustálého zápasu dvou na

sobě protichůdných sil ... nevyhovuje již ani Palackého filozofie českých dějin ... mluvčím se stal prof. Pekař, jenž volal po nové filozofii českých dějin v souhlasu s naší novou situací ... každý zbohatlík a povýšenec zahazuje zásady, jimiž se dostal tam, kam se dral ... přijímá zásady a morálku těch, mezi něž se dostal ... kam tedy dnes s Palackým a s jeho filozofií českých dějin, ta by nám v tom přece překážela, a proto pryč s ní“ (viz Zdeněk Nejedlý, Velké osobnosti, Naše vojsko Praha 1953, kapitola František Palacký).

Charakteristika Zdeňka Nejedlého neztratila platnost ani po více než 90 letech. Platí bez jediného slova v době po Velké listopadové. Např. podobná hodnocení, že bez německého příkladu neuděláme ani jeden krok, byla uvedena v knize s názvem Podiven. Mezi její spoluautory patří Petr Pithart, který v letech 1996-2016 zastával funkci předsedy nebo místopředsedy Senátu Parlamentu České republiky. Byl tedy podle Ústavy ČR druhým nejvyšším ústavním činitelem. Mnohokrát byl mezi „usmířovateli“ s odsunutými sudetskými Němci, mezi těmi, kteří se omlouvali za jejich odsun po roce 1945. Jak se vůbec srovnával s reprezentací ČR a s přesvědčením, že bez našich německých sousedů a jejich příkladu bychom nebyli tím, čím jsme. Dalším ještě ořetnějším příkladem je nositel titulu vysokoškolský profesor Martin C. Putna chováním na veřejnosti nehodným a nevhodným. Naše národní obrození vůbec neuznává, všechno slovanské zavrhuje, spojuje tyto postoje odmítáním dnešní politiky Ruské federace, podporuje všechno, co je proti této zemi namířeno. Asi mu z paměti vypadl význam ruského národa v boji s nájedzy divokých kmenů od východu a zejména v boji s vojsky Napoleona a Hitlera. Odmítá pojem Velká vlastenecká válka v obou těchto případech. Sovětsko-německou válku považuje za válku dvou diktatur, přitom ta sovětská, komunistická byla horší, zvítězila a nastolila teror, násilí, mnohokrát víc obětí v zemích, kde moc převzali komunisté, než mají na svědomí nacisté. Je možné uvést podobné názory z řad vedení KDU-ČSL, kteří bezostyšně navštěvují různá shromáždění Němců od nás odsunutých – jde spíš už o jejich potomky, kteří v době odsunu jejich rodičů a prarodičů nebyli ještě na světě. I v jiných stranách a hnutích jsou podobné názory. Korunu všemu nasadil prezident Václav Havel, který svou první cestu vykonal do Německa, aby se omluvil za odsun – mluvil o vyhnání, a nikoliv na Slovensko, jak bylo zvykem u jeho předchůdců se sídlem na Pražském hradě. Vraťme se k našim předkům, kteří vzhlíželi k pojetí dějin našeho národa v podání Františka Palackého s úctou a nazývali ho Otcem národa.

První transplantace jater na Východě byla před 35 lety v Brně

První transplantace jater v bývalých socialistických zemích se uskutečnila 2. února 1983 v Brně. Úspěšně ji zvládl tým prof. Vladimíra Kořístka na II. chirurgické klinice Fakultní nemocnice u sv. Anny. První pacient, tehdy 36letý otec tří malých dětí Josef Mynář z Tišnova. Měl zhoubný nádor jater a lékaři mu předpovídali jen krátký život. Měl štěstí, že neměl žádnou metastázu rakoviny, proto podstoupil složitou operaci, prý aby vychoval děti alespoň do puberty. Bez větších zdravotních problémů ale žije dalších 35 let dodnes a podniká vysokohorské túry, jezdí na kole a lyžuje.

Na tiskové konferenci v Brně se představily také další dvě pacientky s játry od dárců - slečna Kristýna Bravencová a Lucie Štrublová. Bravencovou postihlo vzácné genetické onemocnění, kdy se z těla přestane vylučovat měď a selžou játra. Ředitel Centra kardiiovaskulární a transplantační chirurgie **Petr Němec** uvedl, že skvělý brněnský tým má dosud na kontě 694 transplantací, naposled uplynulou neděli, a to současně srdce a jater. Do pěti let po operaci žije ještě 80 % těchto pacientů, do 10 let 70 % pacientů. Je to lepší výsledek, než je světový průměr. Játra nejvíce poškozují nádory, ztrnutí orgánu, otravy a nadměrná konzumace alkoholu. Délka operace se ve srovnání s r. 1983 příliš nezměnila. Běžně se operuje čtyři až šest hodin, někdy vícero orgánů naráz - ročně přibližně třicetkrát srdce a více než padesátkrát i ledviny. Čekatelé na transplantaci jater jsou na listině čekatelů seřazeni dle závažnosti jejich zdravotního stavu. První a řadu přicházejí pacienti v nejtěžším zdravotním stavu, např. u kterých nastalo akutní selhání jater např. po otravě toxickou látkou (bez transplantace by zemřeli do několika dnů). **(vž)**

Co uvádí kulturní sezóna v létě

Letní shakespearovské slavnosti na Špilberku premiérují (17. - 20. VII.) komedii Williama Shakespeara Dobrý konec všechno spraví. Hra je založena na příběhu z Dekameronu Giovannioho Boccaccia. Shakespearovu variaci na autora, který byl pro erotický Dekameron do roku 1900 na církevním indexu, uvidí diváci v režii Jana Antonína Pitínského. V komedii Mnoho povyku pro nic (25. VII. - 27. VII.) v režii Jiřího Menzela vystoupí Petr Čtvrtníček v roli strážníka Puškvorce. Když přijal roli, měl mu říct režisér Menzel: „Ještě budete litovat, že jste se té role ujal.“ Diváci určitě litovat nebudou. Předposlední představení (8. - 10. VIII.) jsou věnována Hamletovi v úpravě a režii Michala Vajdičky. Nejslavnější Shakespearova tragédie má předlohu v době, kdy moře brázdili nejobávanější bojovníci tehdejší Evropy, Vikingové. Jako elita sloužili v gardě byzantského císaře a okupovali jihozápadní Anglii. Příběh Amletha prince Jutského zapsal ve 12. století dánský kronikář Saxo Grammaticus jako složitý krvavý příběh pomsty a předstíraného šílenství. Shakespeare ho převzal včetně Anglie, kde mají Hamleta popraviti. Vikingové sloužili jako bojovníci knížecích družin i u nás. V Brně máme o setkání s Vikingy archeologický doklad. Je to rytina Vikinga se štítem, přílbou a kopím na kostěném hřeblu, nalezeném v jednom ze slovanských hrobů na ulici Vojtova. Tak se vrací příběh z raného středověku na Špilberk, na dohled od místa, kde Vikingy znali a zobrazili, příběh zpracovaný dosud nepřekonaným dramatikem.

Divadlo Bolka Polívky na scéně Staré radnice uvádí 3. ročník divadelního festivalu **Letní scéna Bolka Polívky**. Zahajovací představení autora a režiséra Bolka Polívky – Šašek a syn (22. 23. VII.) má autorův podtitul: „Nezná matku svou i otce svého. Vychován v ústavu pro odložené děti šlechticů. Vychován ve zbroji převychován však v šaška. A to vše za trest a v 7 obrazech, v zajetí šaškujících gerontů. Příliš krásný, než aby byl na kmetišti dějin.“ Nutno podotknout – hraje Polívka starší a mladší. Autorská Dna (24. 25. VII.) opět představí Bolka Polívku s jeho dcerou Annou a má podtitul - „To jsou samé drogy, čuchání, injekce, člověk je rád, když se mu podaří vychovat normálního alkoholika!“ V produkci divadla Studio DVA se objeví Jana Krausová a Karel Roden (29. VII.) v komedii Ondřeje Sokola Celebrity a Bohumil Klepl (1. 2. VIII.) v komediální one man show Vysavač. Nelze než popřát festivalu úspěch už jen pro příspěvek magistrátu divadlu 1,4 milionu, z čehož polovina je určena na zájezd do Velké Británie.

Městské divadlo uvádí (1. 2. VIII.) na **Letní scéně Biskupského dvora Moravského zemského muzea** hostující slovenské Teatro Wüstenrot s francouzskou komedií Mandarinková izba od autora detektivních her a komedií Roberta Thomase. Režisér Lubomír Vajdička respektuje text, který je hereckou příležitostí pro čtyři protagonisty a jejich převlékání do několika postav povídkové komedie. Maroš Kramár má osm převleků. Frida aneb milovat a malovat (17. 18. VIII.) je slovenský muzikál inspirovaný stejnojmenným filmem produkce USA/Kanada z roku 2002 o životě surrealistické mexické malířky Fridy Kahlo a jejího manžela Diega Riveru. V roce 1940 se levičákovi Riverovi našťásti nepodařil útok na dům a život Trockého a mohl pokračovat v malování fasád výškových staveb města Mexika. Dnes patří nástěnné malby muralistů k mexickým kulturním pokladům. Lev v zímě (21. - 23. VIII.) připomene pamětníkům stejnojmenný britský film z roku 1968 s Peterem O'Toolem a Katharine Hepburnovou podle divadelní hry Jamese Goldmana. S hrou bude hostovat Divadlo na Vinohradech, v hlavních rolích vystoupí Tomáš Töpfer a Dagmar Havlová Veškrnová.

Opera národního divadla Brno uvádí na Špilberku inscenace o nichž jsme v minulosti referovali. Budou to (2. VII.) Bizetova Carmen, (4. VII.) Verdiho Traviata, (6. VII.) Nedbalova Polská krev a (8. VII.) Mozartův Don Giovanni. Lze jen doufat, že prostor nádvoří bude k interpretům akusticky milosrdný a oprava Janáčkovy divadla se nebude opět prodlužovat.

Dechové nástroje přinesli do iberoamerické lidové hudby čeští vojenská muzikanti kapely císaře Maxmiliána I. Mexického, bratra císaře Františka Josefa I. Mexické dobrodružství zaplatil Maxmilián roku 1867 smrtí z rukou popravčí čtyř za zvuků La Palomy a vojenští muzikanti přinesli La Palomu do Čech jako pohřební píseň. Vychut-

nat iberoamerickou hudbu i gastronomii si budou moci návštěvníci **festivalu španělské kultury Ibérica** na večeru flamenka (29. VI.) na Špilberku. Vedle přehlídky (27. VI. - 1. VII.) španělských a iberoamerických filmů na Staré radnici vypukne (29. VI.) Fiesta Gastronomica na Špilberku. Upozorňujeme na specialitu - venezuelské smažené taštičky Empanara z kukuřičné mouky, nadívané mletým masem, mačkanými brambory, ochucené čili papričkami. Závěrečný brazilský průvod Batucada projde (1. VII.) Lužánkami. Iberoamerická hudba opět zazní (5. - 10. VIII.) na **27. ročníku mezinárodního kytarového festivalu Brno 2018**. Jde o jeden z nejvýznamnějších kytarových festivalů ve střední Evropě. Právě andaluské flamenco zavíří (5. VIII.) opět na Špilberku v podání souboru Javier Conde y Grupo. Na koncertech vystoupí přední kytarové hvězdy z Kuby, Itálie, Velké Británie, Polska a USA i tradiční početný kytarový orchestr, složený z účastníků souběžných kytarových kurzů.

Vojenský umělecký soubor Ondráš vystoupí (17. VI.) na nádvoří Nové radnice s pořadem Ondrášovské putování, sestaveným z tanečních, pěveckých i hudebních čísel z různých etnografických regionů Čech, Moravy a Slovenska. Ve stejném prostoru to bude (15. VI.) pořad Taneční miniatury z folklóru národopisných regionů Čech, Moravy, Slovenska a Ukrajiny. Tak i folklór dokazuje funkčnost politické koncepce prezidenta Beneše - mostu mezi Východem a Západem, což měla být poválečná ČSR. V minulosti se po něm šlapalo, ale stále funguje, bez ohledu na umělé hranice z vůle politiků a velmocenská dělení.

Brněnský varhanní festival uvádí 38. ročník nazvaný S varhanní hudbou od baroka k dnešku. Název naznačuje výběr koncertů na nástrojích rozličných varhanářů v Brně i na Jižní Moravě - ve Valticích, Vyškově, Nosislavi, Miroslavi, Kuřimi a Velké Bíteši. Hráť se bude (20. VI.) na brněnských varhanách věhlasného švýcarského varhanáře Hermanna Mathise v jezuitském kostele a (25. VI.) na rekonstruovaných historických varhanách v loretánské kapli Panny Marie v minoritském kostele. U jezuitů zazní 4 ze 7 brněnských koncertů v podání interpretů z ČR, Norska, Rakouska a Polska. Vrcholem bude (7. VII.) koncert profesorky Aleny Veselé a jejích hostů. Interpretka tak oslaví své 95. narozeniny.

Filharmonie Brno na Mezinárodním festivalu Špilberk přivejde na nádvoří hradu po devatenácté domácí orchestr i zahraniční hosty. Bude to (14. VIII.) věhlasná akordeonistka Ksenia Sidorova, reprezentantka nesmírně náročné ruské školy s programem ze skladeb Bizeta a Piazzolly, dva filmové večery (17. 20. VIII.) z festivalu Baden Baden Opera Gala 2016 a 2017. V závěrečném koncertě (22. VIII.) věnovaném 100 letům republiky zazní Bernstein a Má Vlast.

Co v letní sezóně vystavují muzea a galerie

Památník písemnictví na Moravě vystavuje do 2. IX. grafické dílo Emanuela Ranného, inspirované poezii Jana Skácela, Ivana Diviše, Ludvíka Kundery, E. A. Poea, Williama Shakespeara a dalších autorů. Výstava představuje vše, co ze střetu poezie a obrazu vzniklo - grafické listy, bibliofilské tisky, knižní ilustrace, písemnosti a fotografie, dokumentující přátelské vazby mezi výtvarníkem a básníky, z nichž nejbližší byl Jan Skácel. Do 14. X. vystavuje časopisy pro děti. Jde o specifický svět publicistiky na pomezí umělecké tvorby a literatury faktu. Na Anděla strážného, vydávaného od roku 1882 Papežskou knihtiskárnou benediktinů rajhradských, navázaly další tituly. Namátkou Poupě, Mladý hlasatel, Vpřed, ABC, VTM, Modelář, Junák, Sedmička, Mateřídouška... Součástí výstavy bude interaktivní redakce pro malé editory a vydavatele. V dětském časopise Šířím světem publikoval své exotické zkušenosti brněnský rodák Adolf Parlesák. Od 14 let procestoval na kole Evropu, ve 20 letech opět na kole Blízký východ po Etiopii a Jemen. Jako vystudovaný inženýr a záložní důstojník jel v roce 1935 pomáhat svému příteli habešskému císaři Haile Selassie proti agresi Italů do Habeše jako vojenský poradce. Tento skromný polyglot se tak stal našim prvním protifašistickým bojovníkem. V Malém čtenáři ilustroval Zdeněk Burian povídky o dětech opuštěných v Rusku během revoluce a z okupace Slovenska Maďary v roce 1919.

Moravská Galerie do 26. VIII. vystavuje **28. mezinárodního**

(Dokončení na straně 14)

Co v letní sezóně vystavují muzea a galerie

(Dokončení ze strany 13)

bienále grafického designu. Kurátoři bienále - kreativní skupina OKOLO, kterou tvoří Matěj Činčera, Jan Kloss a Adam Štěch se věnují designu a architektuře a prezentují je v nejrůznějších médiích. Uvádějí svůj pohled na bienále: „*Pojetím tohoto ročníku kládeme důraz na celkovou srozumitelnost, kterou sledujeme nejen v koncepci jednotlivých výstav, ale i v celkovém vizuálním stylu bienále, který je záměrně zpracován jednoduše. V současné době často vizuální stránka zcela potlačuje obsah sdělení a působí nečitelně. My bychom se chtěli navrátit ke kořenům. Jsme přesvědčeni, že grafický design je především služba, má předat informace a zároveň lahodit oku.*“ Do Mezinárodní soutěžní přehlídky se zařadilo 300 projektů od 169 autorů. Velkou cenu 28. mezinárodního bienále grafického designu Brno 2018 - Cenu ministra kultury České republiky - získalo britské studio OK-RM Oliver Knight & Rory McGrath. Jedním z laureátů bienále je Aleš Najbrt, grafik s bohatou minulostí za posledních 30 let. Vystavoval v 80. letech, po výtvarné stránce řídil časopisy Reflex a Raut, v roce 1994 založil grafické studio, spolupracoval s divadly Pražské pětky, filmovým průmyslem, karlovarským filmovým festivalem, Pražským jarem a Českou filharmonií. Tak

zásluhou minulost po roce 1989 neměli zkladatelé mezinárodního bienále grafického designu v roce 1963, jednoho z nejstarších na světě, malíř a grafik Jan Rajlich starší a teoretici umění Jiří Hlušíčka a Karel Holešovský. Patrně proto Rajlichové starší i mladší byli v 90. letech 20. století vystřídáni ve vytváření grafické podoby bienále Alešem Najbrtem, hegemonem tehdejší kulturní scény. Na tiskové konferenci ředitel Moravské galerie na otázku ČTK prezentoval budoucí výstavu Rajlichů starších, absolventa baťovské Školy umění a nositele řady mezinárodních ocenění, jako součást příštího bienále v roce 2020.

Na dělovém bastionu hradu Špilberku do poloviny září mohou návštěvníci zhlédnout výstavu velkoplošných panelů, které zachycují vybrané exponáty ze sbírek Muzea města Brna prostřednictvím snímků z elektronových mikroskopů, pořízených brněnským výrobcem elektronových mikroskopů TESCO. V Brně se vyrábí více než třetina světové produkce těchto přístrojů, firma s 250 zaměstnanci patří ke středně velkým. Lze vidět snímky a analýzu keltské šatní spony, původního linolea z vily Tugendhat, medailonku ze začátku 19. stol. a chleba z roku 1917. Čtenář se zeptá proč tento výběr? Keltská šatní spona prozradila své tajemství zdobení růžovým korálem patrně středomoř-

ského původu. Linoleum z vily Tugendhat je pokryto přírodním kaučukem a medailonek z 19. století je minuciózní rytecká práce. Chléb z roku 1917 je obrazem doby. V roce 1917 se bojující armády ukryly v zákopech, sahajících od švýcarských hranic po Belii. Zásobování Ústředních mocností se rapidně zhoršovalo. Jen v Prostějově bylo v dubnu 1917 při hladové stávce zastřeleno 23 demonstrujících, včetně třináctiletého chlapce. Poprvé se objevilo slovo náhražka, týkalo se to hlavně potravin. Potud snímek a analýza náhražkového chleba. O době 1. světové války si lze udělat představu na Špilberku na výstavě **Rok 1918 - co nám válka vzala a dala**, k níž se vracíme. Nejde jen o sbírku ručních zbraní, z nichž některé lze vzít do ruky, impozantní sbírku ručních granátů, zákopová válka si vyžádala množství typů, ale o komplexní obraz včetně strádajícího zázemí. Jen škoda, že jedna místnost je věnována smutné postavě blahoslaveného posledního Habsburka Karla I., který se nemohoucím amatérským způsobem pokoušel válku zastavit a naopak postavení země zhoršil, navíc zodpovědným za použití otravných plynů na bojišti, adorace vyvažovaná vitrinou s bystou TGM a Štefánika. Jedna z místností je po právu věnována prvnímu vojenskému veliteli Brna po vzniku ČSR a vězni nacistů Sylvestru Vodovi, který až do června 1919 z kasáren v Králově Poli posílal jednotky zformované ze Sokolů, aby vybojovaly československou hranici proti Polsku a Maďarsku. /V-zh/



ŠLI PŘED NÁMI

Josef Rerych - 75. výročí násilné smrti

Jeho život skončil po krutém výsledku na gestapu 21. května 1943. Narodil se 20. března 1894 v Nížkovicích u Slavkova v rodině drobného rolníka, jednou měl převzít hospodaření. Cvičil v Sokole a měl velkou autoritu, v 17 letech byl zvolen náčelníkem jednoty. V roce 1915 narukoval do Olomouce a pro otevřeně hlášené protiválečné názory byl souzen pro velezradu. Část vězení mu byla prominuta a byl nasazen do prvních linií na východní frontě. Při první příležitosti přeběhl k čs. legiím. Pro nesouhlas s jejich nasazením proti sovětské moci byl souzen a vrátil se domů jako politicky nespolehlivý. Stal se stoupencem VŘSR, vystoupil ze Sokola a z katolické církve pro protisocialistické postoje Vatikánu. V r. 1931 inicioval založení skupiny členů KSČ a rozrostla se za tři roky na 34 členů. Byl zvolen do slavkovského obvodu KSČ a v letech 1936-1938 byl členem KV KSČ v Brně. Studoval tehdy dostupné práce klasiků marxismu-leninismu a se znalostí věcí u nás i ve světě referoval na schůzích po Slavkovsku. Stačil pracovat i na poli, psát o situaci do Moravské rovnosti.

Život naruby mu přinesly Mnichov a zákaz KSČ vládou 2. republiky. Podílel se na plynulém přechodu organizací KSČ do ilegality a jejich odbojové činnosti. Po zatčení ilegálního vedení KSČ v Brně v létě 1940 bylo na návrh Josefa Rerycha těžiště činnosti KSČ přeneseno na Slavkovsko. Rerych měnil příležitostná zaměstnání i místa pobytu. V létě 1941 zorganizoval v Malinkách u Bučovic setkání s inženýrem II. ilegálního ÚV KSČ pro Moravu a s dalšími soudruhy.

Přítomní vytvořili ilegální zemské vedení KSČ na Moravě v tomto složení: Václav Mařík, instruktor vedení KSČ, soustružník, funkcionář DTJ, odborů, absolvent 2leté leninské školy v Moskvě, autor článků v ilegálním tisku, Josef Rerych, malorolník z Nížkovic, Vojtěch Krejčíř, dělník z Morkovic, Rostislav Trískala, pedagog gymnázia v Brně-Husovicích, Ladislav Ševčík, dělník z Ostravy. Byl dohodnut způsob obnovy a řízení činnosti il. org. KSČ na Moravě, Mařík měl na starost západní Moravu, Rerych střední a východní Moravu, Ševčík Ostravsko, Krejčíř organizační úsek, Trískala vydávání tiskovin Zemského vedení Hlasů z podzemí a Moravské rovnosti.

Vcelku pravidelná činnost Zemského vedení a organizací KSČ byla vážně narušena po atentátu na Heydricha. 28. července 1942 vydechl naposled dobrovolně Václav Mařík a komisař gestapa Böhm byl vzteky bez sebe, že mu unikla tak vzácná osobnost odboje. Maříkovým nástupcem se stal J. Rerych. V říjnu 1942 se mu podařilo navázat spojení s III. il. vedením KSČ, vyměnit si informace o ilegální činnosti KSČ, seznámit se s pokyny moskevského vedení KSČ pro odbojovou činnost a o potřebě odhalovat zrádce ve vlastních řadách, kteří pomáhají gestapu přijít na stopu odbojářům. Vždyť právě ti měli na svědomí další členy Zemského vedení. 11. prosince 1942 byl zatčen Trískala, o den později Krejčíř, 15. 2. 1943 Ševčík. Rerych se nevzdával, přizval ke spolupráci dalšího vynikajícího ilegálního bojovníka proti nacismu, který měl kontakty na organizace KSČ na Hodonínsku a Zlínsku. Byl jím Rudolf Rédr. Oba pokračovali v činnosti, navazovali styky s il. organizacemi KSČ i s nekomunistickým odbojem. Ale k jednání se zástupci skupiny generála Vojtěcha Luži nedošlo. Život Rerycha se naplnil 18. května 1943, kdy šel na schůzku s vedoucím tzv. vojenského aparátu ilegální KSČ, úředníkem brněnské úrazové pojišťovny Otakarem Chalupou. Gestapo bylo Chalupou o schůzce informováno a důkladně se na ni připravilo. Na místo setkání u nádraží v Brněnských Ivanovicích při setkání Rerycha s Chalupou přišlo několik gestapáků a proti jejich přesile neměl Rerych šanci uniknout. Byl převezen na brněnské gestapo, podroben krutému vyšetřování a ubit při něm v noci z 20. na 21. května 1943. Trískalův život skončil 29. října 1943, Ševčíkův 17. února 1943, Krejčířův 25. října 1944. Po smrti Rerycha pokračoval v činnosti Rudolf Rédr. Přenesl těžiště činnosti na Hodonínsko a Zlínsko, podařilo se mu obnovit činnost il. org. KSČ, vydávání a rozšiřování ilegální Moravské rovnosti. Desítky obětavých funkcionářů i členů KSČ byly potřebným zázemím jeho činnosti. Za jejich pomoci se podařilo přečkat úsilí gestapa najít a zlikvidovat jej, takže přežil.

V únoru 1945 zorganizoval ve Zlíně ilegální sjezd některých organizací KSČ na Moravě. Po válce působil v řadě funkcí v KSČ i ve veřejném životě. Zemřel 25. března 1976.

(Výtisky Hlasů z podzemí a Mor. rovnosti, které se podařilo ukrýt, byly vydány v knize Moravská rovnost 1940-1945 v nakl. Blok v roce 1985 v úvodní studii J. Kubička a O. Fraňka.)

Karel Janiš

ČESKÉ A SLOVENSKÉ PLAKÁTY VYSTAVOVÁNY V BRNĚ I ŠENČENU

Od 10. května do 26. srpna je naše město dějištěm 28. mezinárodního bienále grafického designu. Při jeho zahájení udělil jeho organizační výbor in memoriam Cenu Bienále Brno za přínos v oboru grafického designu zakladateli této významné mezinárodní přehlídky vizuální kultury Janu Rajlichovi staršímu (10. 4. 1920 – 27. 11. 2016). Převzal ji jeho syn, grafický designér doc. Jan Rajlich, který je předsedou Sdružení Bienále Brno.

Sdružení Bienále Brno připravilo ke 100. výročí Československa výstavu 125 českých a slovenských plakátů od 40 autorů, která byla otevřena 6. května v jednom z největších a nejrychleji se rozvíjejících čínských měst Šenčenu, ležícího v deltě Perlové řeky u hranic s Hongkongem. Má přes 12 miliónu obyvatel. Na vernisáži promluví grafik Chen Pingbo, Jan Rajlich a regionální ředitel CzechTrade Aleš Červinka.

Další výstavu originálních plakátů ke 100. výročí Československa Vision 100 zahájil Jan Rajlich 12. 5. v Brně v Univerzitním kině Scala na Moravském náměstí. Potrvá do 30. června a svá díla na ní představuje 23 českých a slovenských tvůrců.

Od 4. do 30. září se uskuteční ve všech prostorách Křížové chodby Nové radnice v Brně jubilejní výstava Sdružení Q k 50. výročí jeho zrodu. Zamýšlenou koncepcí výstavy je setkání obrazů zakládajících umělců a členů Sdružení Q – což jsou mj. Bohdan Lacina, Jan Rajlich starší, Miloš Slezák, Miroslav Šimorda, Václav Zyk-mund, Ludvík Kundera, Bohumír Matal a Vilém Reichmann – se současnými díly členů a umělců. Záštitu převzal primátor Petr Vokřál.

Padesátému výročí založení Sdružení Q bude věnován Almanach Q – Quinquaginta/50. Bude obsahovat i retrospektivní část, hlavní důraz bude kladen

na současnou tvorbu. Zároveň bude i katalogem jubilejní výstavy Sdružení Q v Křížové chodbě.

Bohumil HLAVÁČEK

BRILANTNÍ FRANCOUZSKÁ KOMEDIE V ČESKÉ PREMIÉŘE

Dobrých komedií není nikdy dost, a proto do Mahenova divadla v Brně přišel už 13. dubna v české premiéře „novodobý Molière“ Sébastien Thiéry a ptá se: Kdo je pan Schmitt? Jenže odpověď na tuto otázku není vůbec jednoduchá! Pátrání po ní však zaručeně vzbudí salvy smíchu a nakonec snad i malé zamýšlení nad absurditou života.

Zazvoní telefon a život dosud spořádaného manželského páru Bérandových se obrátí vzhůru nohama. Zvlášť, když žádnou pevnou linku vlastně nemají a nejmenují se ani Schmittovi, jak se jim snaží namluvit hlas na druhé straně aparátu. Roztáčí se kolotoč ztřeštěných situací a neuvěřitelných záměn. Nic není na svém místě. Tam, kde visel portrét tchyně, je nyní obraz psa. Klíče od bytu nepasují do zámku a na obvyklém čísle policie se hlásí taxislužba.

Co dělat? Všechny dosavadní jistoty jsou rázem zpochybněny, člověk neví, čím je. Thiéryho komedii v režii Jany Kališové sehraji v hlavních rolích manželé Bérandových Eva Novotná s Dušanem Hřebíčkem. Podle režisérky Kališové inscenace nepřináší žádné logické vysvětlení proč zmatečné situace francouzské rodiny Bérandových převtělené do lucemburské rodiny Schmittových vůbec nastaly. A zdá se, že se něco podobného může opakovat.

Premiéru v pařížském Théâtre de la Madeleine měla tato fraška v roce 2010 s Richardem Berrym v hlavní roli a byla nominována na prestižní cenu Molière. Její autor, Sébastien Thiéry, navazuje na tradici písničích herců, je pokračovatelem slavných komediografů. Thiéry upoutal svojí tvorbou i společenskými postoji. V roce 2015 např. způsobil skandál svým provokativním vystoupením v televizi během udílení Moliérových cen, když zcela nahý hájil postavení dramatických autorů před francouzskou ministryní kultury Fleur Pellerin. Paradoxům a absurditám života se umí Sébastien Thiéry vysmát v životě i na jevišti.

Představitel role pana Béranda v Mahenově divadle v Brně Dušan Hřebíček poznamenal, že hra mu velmi připomíná současný veřejný a politický život, kdy všichni tvrdí něco, co není pravda. (vž)



Úvodní slovo měl Jan Rajlich. Foto Jaroslav Bobek.

Masarykova univerzita vystavila natrvalo Mendelův rukopis

Originální rukopis Gregora Johana Mendela „Pokusy s rostlinnými hybridy“ zařadilo do své stálé expozice Mendelovo muzeum Masarykovy univerzity (MU). Jediný dokument, který představuje počátky vědního oboru genetiky, mohou návštěvníci obdivovat v místech, kde Mendel žil a pracoval, a které bude s Mendelovým muzeem propojeno.

Rukopis je vlastnictvím Opatství Staré Brno Řádu sv. Augustina, které se s MU domluvilo na jeho trvalém vystavení, a zapůjčilo jej Mendelovu muzeu. „Jde o velmi vzácný předmět, a abychom jej mohli vystavit, museli jsme pořídit speciální vitrínu, v níž bude uložen. Ta bude uzamčena čtyřmi klíči, jež budou mít v držení představitelé Masarykovy univerzity, Biskupství brněnského, města Brna a Jihomoravského kraje,“ uvedl ředitel Mendelova muzea Ondřej Dostál. Mendel přednesl výsledky svých pokusů na rostlinách v roce 1865 na zasedáních Přírodovědného spolku v Brně a o rok později práci s názvem „Pokusy s rostlinnými hybridy“ publikoval. V té době však nebyly jeho pokusy doceněny a Mendel byl jako zakladatel genetiky znovuobjeven až ve 20. století. Rukopis práce byl tehdy majetkem opatství, po druhé světové válce se však ztratil. Jeho stopy se objevily až v 90. letech v Německu a do Brna se vrátil v roce 2012.

Vystavení rukopisu není jediný výsledek více než desetileté spolupráce Masarykovy univerzity a starobrněnského opatství. Současně s vystavením rukopisu bude otevřena nová expozice přibližující historii a umělecké sbírky opatství. Muzeum starobrněnského opatství bude propojeno s Mendelovým muzeem a návštěvníci tam naleznou dvě obrazárny a předměty připomínající historii zakladatelky kláštera Elišky Rejčky a řádu cisterciáků. Část muzea je pak věnována historii augustiniánů v Brně, která započala již v 14. století, a je doplněna autentickými předměty z depozitářů opatství. (vž)



Jubilanti začátku léta

Začátkem léta slaví svá kulatá i nekulatá jubilea následující členky a členové naší MěO:

V červnu: ss. Barbora FOJTÍČKOVÁ, Zdena KORČÁKOVÁ, Anežka POKORNÁ, Vladimír SLADKÝ, Ladislav HAVEL, Jan POKORNÝ, Jiřina KRATOCHVÍLOVÁ, Jiří PEŇÁZ, Jiřina KURCINOVÁ, Danuše MILOTOVÁ, Richard NEČAS, Milada MARŠOVÁ, Ing. Aleš FINSTRLE, Hana HOUZAROVÁ, MUDr. Ivan SVOBODA, Ing. Bohuslav VOLNÝ, Miroslav KUČÍREK.

V červenci: ss. Božena NOVÁČKOVÁ, Zdeněk SMUTNÝ, Lilian PRYCKOVÁ, Jindřiška DAŇKOVÁ, Ing. Leopold KRESTA, PhDr. Kamila ZEŽULOVÁ, Ladislava KOUDELKOVÁ, Richard NOVÁK, JUDr. Helena SÝKOROVÁ, Miroslav ŠEVČÍK, Libuše POLLAKOVÁ, Anna ZAPLATILOVÁ, Bohumil LIMBERK, Alena BURCEVOVÁ, Ludmila MATIÁŠKOVÁ, Jana GRÜNVALDOVÁ, Karel GRÜNVALD, Oldřich DRÁPAL, Alexej KROPÁČEK, Radoslav MAREK, Gabriela STAVJAŘOVÁ, Karel ŠULC, Zdenka NEČASOVÁ, Karel FINTEŠ, Marta ZEMČÁKOVÁ, Ilona FUNTIOVÁ, Hana TOMÁNKOVÁ, Štěpán ZAJÍČEK, Zdeněk GERYLOV.

Všem našim oslavencům děkují za práci pro sociálně spravedlivou společnost a do dalších let přejí pevné zdraví a životní pohodu ZO (MO) KSČM, LKŽ Dobromysl a redakce ECHO. did

Žijí v naší paměti

Od 29. června 1998 soudruh Antonín Kunka, tehdy stranicky nejstarší člen ZO KSČM 2202 v Brně-Slatině. Byl aktivním protifašistickým bojovníkem, budovatelem socialistické společnosti v energetice, pozorným čtenářem stranického tisku a neúnavným propagátorem idejí sociálně spravedlivé společnosti. Rád své životní zkušenosti předával mladé generaci.

Od 2. června 2003 soudruh Evžen Růžička, který vykonával aktivně mnoho funkcí v KSČ i ve státní správě. Byl předsedou MíV KSČ ve Slatině a členem komisi ObV KSČ Brno IV. Byl též předsedou MNV ve Slatině a po změně územního uspořádání státní správy v Brně se stal místopředsedou ObNV Brno IV. Byl též poslancem JmKNV. Do manželského svazku uvedl mnoho dvojic i do života mnoho nových občánků jako předseda Sdružení pro občanské záležitosti. Idejí sociálně spravedlivé společnosti zůstal věrný i po XI/1989.

Karel Janiš

FESTIVAL MEETING BRNO 2018

Letošní ročník festivalu Meeting Brno 2018 uskutečnili koaliční představitelé moravské metropole od 25. května do 9. června. Pod festivalovým mottem „čas re/vize“ mapuje zásadní milníky posledních 100 let, které ovlivnily smýšlení několika generací občanů Československa a pak českého státu. Mezi tato data patří roky 1918 a 1989, ale i 1938, 1948 a 1968, kdy uteklo z republiky mnoho občanů.

Na tiskové konferenci zaznělo, že Ústřední téma je **vzpomínka na brněnské emigranty**, kteří budou klíčovými osobnostmi diskusních fór a uměleckých pořadů.

Hlavní host je Rakousko. Do Brna zavítala i odtud řada spisovatelů, historiků, umělců, kteří se zapojí do diskusí k přelomovému roku 1918 a rozpadu Rakousko - Uherska. Vytvořil tak ojedinělý pohled na naši nedávnou historii ze dvou různých perspektiv.

Nad uplynulým stoletím se bilancovalo i z perspektivy žen, které letos slaví sto let od získání volebního práva. Dvoudenní program v divadle Husa na provázku - nazvaný **Meeting Brno ženám** - nabídl pásmo diskusí a kulturních pořadů, věnovaných současnému postavení žen v naší společnosti. Další iniciativa „**I žárovka má sochu**“ upozorňuje, že v ulicích města stojí vedle řady soch mužům, zvířatům či věcem pouze jeden památník ženské osobnosti, a to Marii Kudeřkové. Přitom žen, které se podílely na rozmachu města, nebo ho významně proslavily v zahraničí, je nezanedbatelné množství.

Projekce filmu Rozpomínání režiséra Romana Zmrzlého připomněla např. loňskou návštěvu 120 potomků brněnských židovských rodin. Druhého června se proběhla „**Poutí smíření**“ - pietní pochod připomínající odsun německých Brňanů na jaře roku 1945 do Rakouska. Účastníky pochodu z Pohořelic do Brna a další akcí vítali koaliční představitelé města Brna v čele s primátorem Petrem Vokřálem (hnutí ANO), zástupci českých i německých institucí a organizací, včetně Sudetoněmeckého landsmanšaftu. Ti mj. položili pietní kytice na bývalé nacistické popraviště více než 1350 českých protifašistických vlastenců ve dvoře studentských Kounicových kolejí.

Dle tiskové mluvčí festivalu Meeting Brno **Gabriely Kodysové** jeho hlavní myšlenka jsou mezigenerační, mezikulturní a mezináboženská setkávání v intencích tolerance, vzájemného pochopení a naslouchání.

Jaký názor na tento letošní Meeting Brno 2018 má předseda brněnské městské organizace KSČM Martin Říha? Uvedl, že je nepřipustné takovým způsobem otvírat tzv. Pandořinu skříňku. „*Sypat sůl do starých ran a provokovat lidi, kteří si pamatují zlo, které zde Němci páchali, je skandální! Proč veřejnoprávní média nepřipomínají zlo, které zde Němci způsobili během nacistické okupace naší republiky? Otevřela by tím oči dnešní mládeži! Omluva německého národa patří všem porobeným národům. Ten by měl být pokorný, protože mu bylo relativně odpuštěno. Druhá světová válka byla to nejstrašnější v dějinách lidstva. Zejména němečtí nacisté a fašisté byli jejími strůjci,*“ podtrhl Říha.

(vž)



Muzejní noc v Brně si získává rok od roku stále více příznivců. Mezi návštěvníky a také mezi subjekty, které se tímto způsobem představují veřejnosti. Letos poprvé se tímto způsobem prezentoval také Památník II. Odboje spravovaný Českým svazem bojovníků za svobodu.

Foto V. ŽÍŽKOVÁ, V Žalud